

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 25. (85.) ÉVF. • 6. SZÁM • 2015. JÚNIUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Határ

● A természettel való évezredek viaskodásában az ember egyre több területet hódított el a maga számára, s tett megművelhetővé. A küzdelem célja az elégséges mindennapi biztosítása volt. Ebbe a küzdelembe sokáig valami szeretetteljes tisztelet is merült az ember részéről. Hisz érezte: jelene biztosítéka, betevő falatjának forrása a föld, s vigyázott rá, hogy a jövő számára is megőrizze.

A küzdelem mára helyenként minden tiszteletet nélkülöző,

barbár háborúsággá vált. A Földet „birtokba vevő” ember egyre jobban kihasználja annak erőforrásait, hogy mohóságát kielégítse. Igaz ez tájainkon is. Teheti, mert alig ütközik tudatos ellenállásba, kivéve a civil társadalom kisebb-nagyobb intenzitású tiltakozásait a jövőpusztítás ellen. Ideje, hogy a vallásos közösségek is felemeljék a hangjukat, s jelezzék: Isten teremtett világának kizsákmányolásában hol van a határ.

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

A tartalomból:

Neki szolgálj!

3

Jól van, jó és hű szolgálom...

5

*Kettős ünnep
Küküllődombon*

10

Hangzó műemlékkincseink: a templomi orgonák

12

Együtt, egymást biztatva

17

ImPulzus

21

„Kardjaikból ezért kapákat kovácsolnak, lándzsáikból pedig metszőkéseket.” (Ézs 2,4b)

● **Május elején** került sor a **II. évnegyedi összevont lelkészi értekezlet**re. A Magyarországi Egyházkerület, a Kolozs-Tordai és Marosi Egyházkör lelkészei az anyaországi Füzesgyarmaton találkoztak május 5–6-án. A Székelyudvarhelyi és a Székelykeresztúri Egyházkör lelkészeinek találkozására május 7-én Szentábrahámon került sor. A Küküllői és a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör lelkészei számára szervezett értekezletnek a datki egyházközség adott otthont május 8-án. A lelkészi értekezlet fő témája a házassági felkészítők szakmai és egyházi szempontjairól szóló előadások, valamint az Egyház jövőképéről kezdeményezett kerekasztal-beszélgetés volt.

● **Május 7–10. között** a kolozsvári **János Zsigmond Unitárius Kollégiumban** szervezték meg az **Apáczai Csere János magyar nyelv, irodalom és kultúra nemzetközi tantárgyversenyt**.

● **Május 8-án** Kolozsváron került megrendezésre a **24. Szabédi napok**, valamint a *Szabédi László és az Erdély-szemlélet* konferencia. Az ünnepség koszorúzással kezdődött a Lázár utcai Szabédi Emlékháznál, ahol Kántor Lajos irodalomtörténész mondott beszédet. Ezt követően a résztvevők a költő, műfordító Házsongárdi temetőben található sírjánál tisztelegtek. A Bethlen Kata Diakóniai Központban tartott konferencián Csapody Miklós, Pomogáts Béla és Kántor Lajos tartott előadást.

● **Május 12-én a Magyar Unitárius Egyház és Hargita Megye Tanácsa együttműködése céljából találkoztak a két intézmény vezetői Csíkszeredán**, a megyeházán, ahol az egyház részéről jelen voltak: Gyerő Dávid főjegyző, Lőrinczi Lajos és Simó Sándor esperes, Berei István lelkész, a megyei tanács részéről Borboly Csaba elnök, Incze Csongor alelnök, Szabó Barna megyemenedzser, Zonda Erika programokért felelős vezér-

igazgató és Lukács Levente tanácsos. Gyerő Dávid főjegyző példaeértékűnek nevezte Hargita Megye Tanácsának és az egyházaknak a partnerségét a székely ember boldogulása érdekében, megköszönte a sok támogatást, reményét fejezte ki a hasonló együttműködés kiépítéséről a többi megyében is.

● A 2015. évi **egyházközi közgyűlések**re minden egyházkörben **május 16-án** került sor. A székelykeresztúri kör gyülekezetei Kedében, a marosi körbeliek Nyárádgálfalván, a küküllő körbeliek Magyarsároson, a kolozs-tordai körbeliek Déván, a székelyudvarhelyiek Homoródszentpálon és a háromszék-felsőfehériek Nagyajtán találkoztak. A Magyarországi Egyházkerület közgyűlésére szintén azonos időpontban került sor, Budapesten.

● **Május 20-án a XIX. Marosvásárhelyi Napok** keretében először szervezték meg a Pro Cultura gála ünnepséget, melyen a Marosvásárhelyi Bolyai téri Unitárius Egyházközség Pro Cultura 2015. Kiválósági Díjat kapott. A díjat Nagy László lelkész és Szabó Zoltán Győző gondnok Peti András alpolgármestertől vehette át az egyházközség kultúraszervező tevékenységéért.

● **Május 21-én a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban** az EMKE, a Marosvásárhelyi Magyar-Örmény Kulturális Egyesület és a Lorántffy Zsuzsan-

na Kulturális Egyesület az örmény genocídium 100. évfordulójára emlékezett Várady Mária színművész *Üvöltő kövek birodalma* című, örmény irodalmi alkotásokat és népdalokat tartalmazó előadójával. A megjelenteket Kilyén Ilka művésznő, a Maros megyei EMKE elnöke köszöntötte, bevezetőt dr. Puskás Attila, a Marosvásárhelyi Magyar-Örmény Kulturális Egyesület elnöke tartott.

● **Május 27-én** a Hármás (Háromszéki Magyar Sajtóért) Alapítvány kezdeményezésére, Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala és a Sepsiszentgyörgyi Unitárius Egyházközség partnerségével **megalakult a Berde Mózsa Szoborbizottság**, amelynek célja méltó emléket állítani Háromszék forradalmi kormánybiztosának. A Berde Mózsa Szoborbizottság tagjai: Antal Árpád András polgármester, tiszteletbeli elnök, Czimbalmos-Kozma Csaba városgondnok, Kovács István unitárius lelkész, közügyigazgató, Kisgyörgy Zoltán és Ferencz Csaba, a Hármás Alapítvány kuratóriumi tagjai.

Az egészalakos Berde Mózsa-szobor felállításának gondolata kötődik a háromszéki önvédelmi harc vezéregyénisége születésének 200. évfordulójához, ugyanakkor mind a műalkotás jellege, mind megvalósításának folyamata a szék történelmének legdicsőbb időszakát kívánja idézni. A szobor majdani helyét a Bod Péter Megyei Könyvtár épületével szemben jelölték meg.

Családos tábor Énlakán

Szeptember 2-a és 5-e között családos tábort szervezünk Énlakán. Várjuk azokat a családokat, akik olyan kikapcsolódásra vágynak, ahol a lelkük is feltöltődik.

Amit ajánlunk: vezetett ima, játék, kirándulás, ének- és tánctanulás, kézművesség, előadások unitárius értékeinkről.

Részvételi díj családonként 150 lej, teljes ellátással.

A Firtos alá, a tündérek földjére, a rovásírásos templom oltalmazó falai köré várjuk a családokat.

Jelentkezni a szkingareka@gmail.com elektronikus postacímen, valamint a 0751 129286 telefonszámon lehet.

LÉLEKFONAL

Neki szolgálj!

MOLNÁR
IMOLA

Folytatjuk rovatunkat, melyben a 2014 decemberében tartott székelyudvarhelyi zsinaton felszentelt 12 lelkészt kérjük fel arra, hogy ossza meg gondolatait arról a bibliai versről, mely hivatását meghatározza.

Ősintén szólva nem tartozom azok sorába, akik már óvodás korukban elkezdték mondogatni, hogy orvosok, vagy tűzoltók, vagy tanárok lesznek, és aztán húsz év múlva valóban orvosként, tűzoltóként és tanárként vágnak neki a Nagybetűsnek. Én néhány évig színésznő, majd belgyógyász, aztán pár hónapig képzőművész, másodállásban bárénekes, és egy egészen hosszú ideig pilóta szerettem volna lenni.

Aztán végülis úgy döntöttem, megpróbálok lelkész lenni...

Az idézet, amelyet ehhez az íráshoz is választottam, a számomra legsokatmondóbb bibliai vers, és úgyszólván keretbe fogja lelkésszé formálódásom éveit.

Első éves teológus voltam, amikor néhány volt osztálytársammal összeültünk egy kellemes őszi kolozsvári estén, hogy megbeszéljük, kinek hogy ízlik az egyetemista élet, ki hogy bírja, és hogyan boldogul. Mikor én kerültem sorra, elmondtam, hogy kemény dió a héber nyelv, és most még az elején inkább elméleti dolgokat tanulok, de amikor majd igazán kell szolgálni... A mondatom többi részére nem emlékszem, csak arra, hogy valaki a társaságból hangosan felnevetett, és visszakérdezett: „Szolgálniiii? Mi az, hogy szolgálni?” – és még jó darabig elnevetgél ezen.

Kicsit zavarba jöttem... Nem azért, mert nem tudtam elmagyarázni a szó „kedvedre ugráltathatsz, mert mindent megteszek, hisz beszegődött cseléded vagyok” jelentése, és a „szolgálni Istennek” jelentés közt, hanem azért, mert akkor döbbsentem rá (addig el sem gondolkodtam rajta), hogy ezek

szerint nem mindenkinek egyértelmű, hogy Istent/Istennek szolgálunk, és nem egyértelmű, hogy aki lelkész akar lenni, az szolgálatot vállal. Nem egyértelmű a szolgálát jelentése.

Zavarom miatt az eset után is elgondolkodtam azon, hogy én akkor egy életen keresztül mindig

retetnél... imádat kell. S imádni csak Istent tudom.

Hozzám nőtt az idézet, mindig visszavezetett az alapokhoz. A kívülről jövő alkalmankénti kísértés idővel kikopott. Végül a kétely helyén egyedül Isten maradt...

Amikor a felszenteléskor meghallottam az utamra bocsátó sza-

Jézus így válaszolt neki: Meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj.”

(Lk 4,8)

mindenkinek szolgálni fogok? Isten nevével mindenkinek a szolgálója leszek?

Megkísértett az a perc, amikor felmerült bennem a kétség, hogy szolgálva vagy szolgálátvégző kell-e legyek. Aztán az idő, amit tanultam, a tapasztalataim és lelkem fejlődése feloldották a kételyt. Egyszerűen lényegtelenné és tárgyatlanná vált a gondolat. Mert a helyére került bennem, hogy az a legfontosabb, mi határozza meg a szolgálatot. Mi és Ki az az egyetlen Nagy, ami alapján, ami szerint megpróbáljuk legjobb önmagunkként végezni szolgálátunkat.

Nem tudok, és nem is akarok mindenkinek szolgálni. Csak az előtt akarok teljesen meghajlani, teljes alázattal lenni, annak nevében szólni, annak akarata szerint élni, akit több mint szeretek, és több mint tisztetek. Minden kétség nélkül csodálom, bámulom, minden boldogságomat Tőle várom, s minden közül kitűnő tökélye miatt nem fogható semmihez és senkihez. Több kell a tiszteletnél és sze-

vakat: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj” valami különös nyugalom fogott el. Visszapörögtek az elmúlt évek, az említett eset, hogy honnan indultam, és hol vagyok most, de valamilyen formában mindennek része volt, hogy Őt és csak Neki...

Ehhez próbálok tartani magam. Önmagammal, rendelkezésre álló lehetőségeimmel, és mindazokkal, akikkel együtt élem meg különleges lelkési életformámat, azon igyekszem, hogy úgy legyünk egymás örömeinek szolgálataira, ahogyan a Nap szolgál az égen, úgy legyünk egymás segítségére, ahogyan a jó lélek rászolgál a szeretetre, úgy legyünk együtt, hogy örömünkre szolgáljon, szavaink, lelkünk, imáink, szertartásaink a szolgáló alázatát, de a szolgálátvégző felelősségét, teljes jelenlétét, és az Istennel szembeni imádat mély és tiszta formáját tükrözzék.

Hiszem, hogy tudunk így élni, és hiszem, hogy csak akkor, ha a kétely helyén mindig egyedül Isten maradt...

Nyomkeresők és úttörők

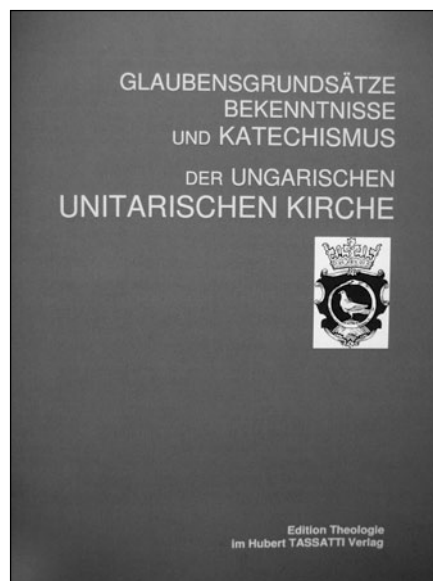
JAKABHÁZI BÉLA BOTOND

• Európa egyik legrégebbi városában, a lutheri reformáció szempontjából is kiemelkedő jelentőségű Wormsban tartották a németországi unitáriusok találkozóját, a 29. *Unitárius Napok*at május 22–25. között. A központi téma a jelekből való olvasás és a szabadelvű, radikálisan toleráns unitáriusok útkezesése volt a mai Németországban (*Spure lesen, Wege bauen*). Erdélyiként nem csupán a közhelynek számító német szervezetség és civilizált munkalétkör volt rám pozitív hatással, mivel amit a több mint kétszáz idős és fiatal, kisgyermek és aggkorú unitárius között megtapasztaltam, felülmúlta várakozásaimat: a legnemesebb értelemben vett kedvességet, nyitottságot, az unitarizmus iránti őszinte elkötelezettséget láthattam.

A kétezernél több főt számláló unitárius közösség az ország nagy területén szétszórva, kis csoportokból, közösségekből áll, rendszerint világi vezetéssel, lelkész nélkül éli meg az unitárius valláserkölcsei értékeit. Erdélyi unitáriusként nem éreztem magam idegennek. Bár történelmileg nincs sok kapcsolódási pont, a kulturális, társadalmi, gazdasági különbségek ellenére a lelkiismereti szabadság, a demokratikus vezetés, társadalmi igazságosság, előítéletek nélküli magatartás, a másként gondolkodók vagy a többségtől eltérő faji, etnikai, nemi orientációjú személyek és közösségek megbélyegzése elleni harc, továbbá a hit, spiritualitás és vallásosság kérdéseiben. Az egyéni felelősség és kényszermentesség elveinek nem csupán hangoztatása, hanem megélése mind-mind arról győztek meg, hogy világszemléleti és a szentség keresésének kérdéseiben az erdélyi unitarizmus és a németországi unitarizmus közös alapokon áll.

A találkozó első napján zajlott a közgyűlés, amely két nagyon fon-

tos, és Kelet-Európára nézve példavértékű döntést hozott. Az első a szervezet névváltoztatására vonatkozott. Tudni kell, hogy a német unitáriusok között a II. világháború idején nem kevesen voltak, akik kiszolgálták és támogatták a náci rendszert. Ezzel a terhes múlttal most is bátran szembenéztek, és újra elkötelezték magukat az iránt, hogy unitáriusokként nem akarnak egy etnikailag behatárolt közösség lenni, még névleg sem. A Német Unitáriusok elnevezés helyett hivatalosan is Szabadelvű Unitáriusok nevet vették fel, elhagyva a „német” jelzőt. A másik jelentős döntése a közgyűlésnek az volt, hogy az unitárius közösségek (az egyház kifejezést joggal kerüljük egy olyan országban, ahol a katolikus és evangélikus egyháznak még mindig nagy befolyása van a közintézményekre és a politikára, és nem liberalizmusukról, toleranciájukról híresek) megengedik a más felekezetűeknek azt, hogy teljes joggal az unitárius vallásos közösségek tagjai is lehessenek. A „senki sem szolgálhat két úrnak” gondolatnak megfelelő ellenvetéseket a közgyűlés azzal utasította

A német nyelvre lefordított unitárius káté

A szerző a német unitárius Inga Brandesszel

el, hogy mint unitáriusok, akik a lelkiismereti szabadságot hirdetik, ellenmondának saját hivatásuknak és céljaiknak, ha a csatlakozni kívánóktól kizárólagosságot követelnének, azaz hogy kiváljanak egy bármilyen más vallásos közösségből vagy egyházból.

A konferencia következő napjában a szimbolikus „unitárius cipő” került középpontba. Egyéenként, és mint unitárius közösségek tagjai, válaszokat kerestünk arra, hogy hol tartunk, hová akarunk jutni, hol szorít mint kinőtt cipő a vallásunk, milyen változtatásokat kellene eszközölnünk annak érdekében, hogy 2015-ben is időszerű és tartalommal telített lehessen az unitárius eszme.

Mint ahogyan a legtöbb unitárius összejevetelről, Wormsból is több kérdéssel tértem vissza Erdélybe, ugyanis az amerikai unitárius és holland remonstráns tükörbe nézés mellett most alkalom nyílt a németországi unitarizmus tükre által is rátekintnem erdélyi vallásunkra. Vajon képesek lennének-e a hagyományaink tisztelete és megőrzése mellett egy olyan radikális nyitásra és kinyílásra az etnikailag behatárolt és beszűki-

tett magyar unitarizmusunkból, amely a kelet-európai körülmények között szabadelvű, radikális, haladó és befogadó közösséggé emelhet minket? És vajon megérné-e a mellettünk és velünk élő keresztény egyházak kemény orrú,

egy számmal kisebb, vándorlásra és nyomkeresésre alkalmatlan cipőjétől sok évszázadnyi „alkalmazkodás” után elszakadni, és felhúzni a hétmérföldes unitárius csizmát, amelynek spanyol a talpa (Szervét mester munkája), olasz a

sarka (Blandrata doktor műve), és száz–magyar az orra (Dávid Ferenc újtó lelkülete)? Vajon megéri-e nyomokat keresni és új ösvényeket kitaposni? Szerintem megér egy újabb próbálkozást. És egy újabbat. És egy újabbat...

Dancs Lajos emlékére

Jól van, jó és hű szolgám...

NAGY-MÁTÉFI TÍMEA

• Megrendült lélekkel gondolok az immár néhai Dancs Lajost lelkészre, aki elődömként 41 esztendőn keresztül hűséggel, konok kitarással és szeretettel szolgálta Énlaka népet a Firtos alatt.

Egy önéletrajzi írásában arról vallott, hogy a kisbaconi szellemóriás meghagyása: „Állj a gyengék, a védtelenek mellé, az erősek oldalán harcolni nem virtus” a jézusi aranyabállyal párosulva egy egész életre Isten, népe és egyháza szolgálatára kötelezte el. 1972 őszén dr. Kovács Lajos püspök úr értesítésével a zsebében indult el – vallomása szerint – Székelyföld legszebb fekvésű falucskájába. Mondhatni egy életre beleszeretett a tájba és népébe.

Szinte látjuk is magunk előtt az alig 24 esztendő, erős, elhivatott, daliás termetű lelkivezetőt, Dancs Lajost, a lelkészt, a papbácsit, aki hálás és büszke volt, hogy ez a faluközösség kezét nyújtotta feléje, ő viszont az övét, hogy egymást bátoríthassák a megmaradásért folytatott küzdelemben. Bárhol kérdezték, mindig hálával és szeretettel beszélt közösségéről, hálás volt, hogy még láthatta Énlaka virágkorát, hogy hitvestársával és gyermekével igazi otthonra leltek a szorgalmas nép által lakott, hagyománytisztező faluban. Olyannyira, hogy onnan el nem is kíváncsoktak. Gyökeret verve a szolgálat éve alatt mindvégig ott maradtak. Végigszenvedve megpróbáló idő-

ket, utolsó útjukra kísérve sokakat, de – ahogy erről ő vallott – bármilyen gondokkal is küszködve, mégis dúskálva az értékekben és élményekben.

Énlaka megfogytakozott népe kimondhatatlanul hálás ezért a 41 esztendőért, hálás a simogató szavakért, a biztatásért, a bátorításért, a lankadatlan kitartásért békés és békétlen időkben, hálás a rengeteg munkáért, vigasztalásért, útmutatásért, mosolyért, jó szóért, barátságokért, jó szomszédságért, a szoros falutársi kapcsolatokért, szeretetért, ragaszkodásért, féltő aggodalomért, millió elmormolt imáért, tanításért, melyek nélkül elsorvadt volna e közösség lelke. Isten és népe jó és hű szolgájaként állt helyt minden időben, felismerve és kamatoztatva talentumait. Köszönjük, hogy eből Énlaka lelki kincsestára gyarapodhatott!

Néhány héttel halála előtt, amikor új otthonukban meglátogattam, jó szívvel fogadott, hosszasan elbeszélgettünk, régi emlékeket elevenítettünk fel, sorra kérdezett egykori hívei hogylétéről, mesélt és kérdezett. Búcsúzaskor megígértük egymásnak, hogy ezt még sokszor megismételjük. Gazdagabak lettünk ezzel a találkozással, de érezni fogom hiányát, hogy többször nem kérdezhettek. Egy lelkészársat, barátot elveszítettem.

Talentumait szétosztva megtalálom a még megmaradt énlaka-

kiaknál, kinél elásva, kinél kama-toztatva. A rá bízott drága kincseket megőrizte és továbbadta. Búcsúzólul hadd osszam meg Veletek 16 évvel ezelőtt megfogalmazott gondolatait, amelyek úgy hiszem ma is érvényesek: „Én töretlen hittel hiszem és remélem, hogy helyre kell álljon a valamikori rendtartó székely falu élete. Hiszem, hogy az összekavart életkockák helyükre kell kerüljenek. Az emberek megtanulnak a saját fejükkel gondolkodni és félelem nélkül élni, újból benépesülnek a falu utcái, a templom padjai, s az unokák mosolygó arcáról elégtétellel fog visszatükröződni a napsugár. Mert nem szabad megszűnniük ezeknek a székely falvaknak, hiszen akkor gyökérszálak szakadnak el életfánk tövén, minek fájdalma átjárja az egész törzset. Életigenlő optimizmussal s erős, Istenbe vetett hittel vallom, hogy egyszer a Fehér Ló felett, a Firtos lova hátán felébred a Gondviselés. Ezért imádkozom.”

Ez a vízió él hát tovább bennünk, és én ígérem, hogy megkezdett munkáját tovább folytatom, Énlaka népével ébresztgetjük a Gondviselést. Köszönjük, hogy voltál nekünk, hogy szolgáltad életünket, emléked mindig őrizni fogjuk! Adjon Isten lelkednek csendes nyugodalmat a Mindenható ölben, fájdalmunkra pedig kérjük vigasztaló balzsamát!

Emléke áldott.

Elballagtak a Berde Mózes Unitárius Gimnázium végzősei

LAKATOS SÁNDOR

• „*Be not simply good; be good for something.*” (Ne egyszerűen jó légy; légy jó valamire.) Henry David Thoreau

Ahogy az elhagyott falvak és városok egykori épületein látható, hogy a természet visszaköveteli az egykoron ember által meghódított teret, ahogy a fűvek és a fák kikezdek az egykoron biztos kézzel faragott követ is, úgy telik meg pillanatok alatt új, kezdő osztályközösséggel az iskola magára maradt osztályterme. A táblán, elhervadt virágszirmok alatt még ott díszleg a *Gaudeamus* igitur felirat, de távolról már hallani lehet az éppen felvételiző, és kezdésre kész osztályok gyermekeg ricsaját. Így váltakozik, szempillantás alatt a diákközösség egy iskolai év során. Ez a váltakozás hozza az iskolai közösségi élet sajátos ízét, a folytonos megújulás erejét, és ezek a gondolatok csálnak mosolygós könnyet a szemekbe azokért, akikre az almamater, minden kicsengetéssel, rábizza évszázados hírnevét.

2015. május 28-án két végzős osztály 54 diákja ballagott el a székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumból. A ballagási ünnepély, a helybeli unitárius templomban, búcsúáhítattal kezdődött, ahol a szószéki szolgálatot Lakatos Sándor iskolalelkész végezte. A búcsúzó diákok nevében Szombafalvi Etelka végzős diák mondott beszédet, majd id. Szombafalvi József lelkész köszöntötte a ballagókat. Az alkalmi templomi műsort követően, az iskola parkjában, nagy ünneplő közönség és rangos meghívottak jelenlétében került sor a hagyományos ballagási ünnepélyre.

Iskolánk diákjai idén is székelyruhában ballagtak. Öröm volt látni, ahogy a Székelyföld sajátos viseletébe öltözött fiatalok büszkén viselik a vidékenkénti jellegzetes mintázatú ruhadarabokat. A szokatlanul hideg délelőttön jó szolgálatot tett a hagyományos viselet.

Iskolánk igazgató asszonya, Varró Margit tanárnő, ünnepi beszédében arra biztatta a végzősöket, hogy idejükből szánjanak a munkára és a közjó hasznára. Nagytiszteletű Kovács István, a Magyar Unitárius Egyház közügyigazgatója, Ft. Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök üdvözlétet tolmácsolta, és egyben köszöntötte a végzős diákokat. Figyelmet megragadó beszédében az ifjú kor megalkudhatatlanságát emelte ki, és egy teljes élet megélésére biztatta a fiatalokat. Ballagási ünnepélyünket Rafai Emil Székelykeresztúr város polgármestere is megtisztelte jelenlétével, aki végzős diákjainknak díjat is felajánlott.

A székelykeresztúri Unitárius Gimnázium ballagási ünnepélye a végzős diákok és az ősi almamater tiszteletére számos olyan szertartásos mozzanatot tar-

talmaz, amely az alkalmi szónoklatok mellett kitünteteti azokat a diákokat, akik magaviseletükkel, jó tanulmányi eredménnyel, dicséretes közösségi szolgálattal öregbítették az almamater hírnevét. Ezért megtiszteltetés a berdés végzősnek zászló- vagy fáklyavivőnek lenni, köszöntőbeszédet mondani, vagy éppen a hagyományos szavalati feladatot elvállalni. Iskolánk százegy éves zászlóját idén Pál Norbert végzős diák vihette, Varró Boglárka szavalta Farkas Árpád *Kérelem* című versét, a végzősök fáklyáját pedig Szén Zsófia adta át a tizenegyedikes iskolatársaknak.

Iskolánk legrangosabb, a Magyar Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa által felajánlott Kriza János díjat, a diákok szavazata alapján, idén Szombafalvi Etelka nyerte el. A néhai Bartha Alpár unitárius lelkész-vallásánár által 2000-ben alapított Tolerancia díjat Lőrincz Hajnal vehette át. A ballagási ünnepély keretében számos további intézmény és magánszemély ajánlott fel végzőseinknek tartalmas és ösztönző díjakat. A felajánlott díjakat ez úton is tisztelettel megköszönjük!

A végzős osztályok osztálynevelői, Farkas Ágnes német szakos tanárnő és Lakatos Sándor iskolalelkész könyvcsomagot adtak át a végzősök legjobbjainak a kiváló tanulmányi eredményért. Az A osztály első tanulója Pál Timea-Gabriella volt, a B osztály eltanulója pedig Lőrincz Hajnal.

Az égő fáklyát az itt maradó tizenegyedikes diákok átvették, a legkisebb elemisek ünnepélyesen is elfoglalták az őket megillető helyet az elballagók nyomán maradó ürességet betöltve, és a hirdetőtáblán a kezdő líceumi osztály frissen alakult névsora tudatja, hogy az Élet visszaveszi magának mindazt, ami őt megilleti.

Gratulálunk a végzősöknél és sok sikert kívánunk az előttük álló érettségi vizsgákhoz!

70 éve halt meg Bartók Béla

BALÁZSI LÁSZLÓ

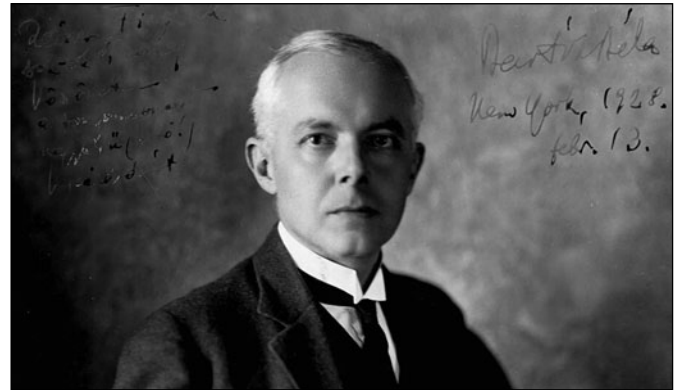
• Bartók Béla halálának 70. évfordulójáról emlékezünk meg 2015-ben határainkon kívül és belül. Bartók nagyságát mutatja már az is, hogy az alább idézendő mondata akkor hangzott el, amikor mások ifjúságuknak abban az időszakában egészen mással voltak, vannak, lehetnek elfoglalva. 22 éves korában írta ezeket: *„Kell, hogy minden ember, midőn férfiúvá fejlődött, megállapítsa, minő ideális cél érdekében akar küzdeni, hogy e szerint alakítsa egész munkálkodásának, minden cselekedetének mineműségét. Én részemről egész életemben minden téren mindenkor és minden módon egy célt fogok szolgálni: a magyar nemzet és magyar haza javát. Azt hiszem, eddig is tanújelét adtam e szándékomnak, kevésbé jelentős és fontosabb cselekedeteimmel, amelyek csekély erőmből kitellettek...”*

Nem akar ez az emlékezés életrajz lenni. Minden adat megtalálható lexikonokban, eddig megjelent könyvekben a legnagyobb magyar zeneszerzőnk egyikéről, akiről „a példamutató nagy ikerpár” – ahogyan Illyés Gyula nevezi őket halhatatlan versében – másik tagja, Kodály Zoltán azt írja: *„...világszerte a legtöbbet játszott szerzők egyike. Noha világszerte sokan vannak, akik a régihez, megszokotthoz ragaszkodva nem szívesen hallják az új hangot. És valahányszor előadják egy művét, egy percre Magyarországra is gondolnak, ha nem többet, annyit: mégsem lehet utolsó ország, ahol ilyesmi megterem.”*

Nem szándékszik ez az írás zeneművészetének elemzője sem lenni, ez a szakértők feladata, és valószínű, hogy ebben az évben újra és újra megteszik, hogy igazzá legyen a pályatárs álma: *„Bartók diadalmas, végleges hazatérésének feltétele a zeneileg művelt ország... Ha majd egykor eljut művésze azokhoz is, akiktől ered, a dolgozó néphez, s az megérti, akkor lesz magyar zenekultúra...”* Ez az év is talán arra is jó lesz, hogy ebben a kérdésben elemzések szülessenek, hol tartunk a nagy örökséggel való sáfárlásban. Kodály kettejük munkálkodása kapcsán elmondja: *„A nép zenéjében való elmélyedés megmutatta, hogy él még itt egy régi, eredeti, értékes, csak fejlődésében megrekedt zenekultúra, amit ki lehet emelni a ráarakódott törmelékből, s amire lehet magasabb művészetet építeni.”*

Nemzeti nagyjaink évfordulós ünnepei vagy nemzeti történelmünk évfordulói kapcsán el kell mondjunk, hogy sokszor érthetetlenül agyonütjük vagy elfelejtjük ezeket az ünnepeket. Ezekre nem egy példa volt a rendszerváltoztatás óta. Vajon Bartókkal is megesik ez, és továbbra is fennmarad alkotótársa fájdalma. Időszzerű felvetni a kérdést, hogyan sáfárlódik hagyatékával szűkebb hazája, Magyarország. Felhasználja-e saját kultúrája emelésére, táplálására, merít-e belőle annyit, amennyit meríthetne? Az alföl-

di fűzesgyarmati unitárius templomban 2006-ban emléktáblát avattunk születésének 125. évfordulóján a Sárreai Hagyományőrző 100 Tagú Népdalkör (Fűzesgyarmat, Vésztő, Szeghalom, Körösladány) részvételével, csupa Bartók-szerzeményeket, általa gyűjtött, feldolgozott anyagot adtunk elő. Akkor panasztunk el azt, hogy a jubileumi Bartók Bizottság

New York, 1928. február 13.

tagjai közé nem hívták meg a Magyarországi Unitárius Egyházat! Azt az egyházat, amelynek haláláig tagja volt, amelyhez saját elhatározásából csatlakozott. Azt az egyházat, amelynek második legnagyobb hazai gyülekezete, a budapesti Hőgyes Endre utcai egyházközség több mint egy évtizede az ő nevét viseli. Azt az egyházat, amely 35 évi távollét után hazahozta hamvait idegenből, és világraszóló eseményként, egyszerű unitárius szertartásával az anyaföldre temette el. Természetesen nem szegi kedvünket újabb és újabb kirekesztés. Nem akarjuk feltételezni azt, hogy esetleg homok kerül az emlékező gépezetbe azért az egyszerű életfelfogásáért, amihez ragaszkodott és meg is fogalmazott: *„A magyarság számára talán a legszomorúbb, hogy az egyetlen magyar alapítású egyház, az Erdélyben, a 16. században született unitárius – amely humanizmusával, a vallásszabadság 1568-ban kimondott törvényesítésével és haladó szellemével kiemelkedő lehetne – állandó szállka volt a többi keresztény felekezet szemében. Ez gyakran ma is tapasztalható. Kis létszámuk miatt igen sokan nem ismerik őket, és az időnként nyilvánosságra kerülő híradásokat idegenkedve vagy értetlenül fogadják.”*

Világlátása még unitárius közegben is érdekes volt. Többek között ifjúkori szerelméhez írott leveleiben olvashatunk sajtószerű életszemléletéről. László Ferenc erdélyi zenetudós, aki Bartók leveleiből 99-et rendezett sajtó alá, jegyzi meg, hogy Geyer Stefihez, a Hubay-tanítványhoz, hegedűművésznőhöz „a világon egyedülálló hangvételő, bölcselkedő szerelmes levelét

írta. „Szigorú elemző tehetségével görcső alá veszi nemcsak a vallások kialakulását, fejlődését, hanem a maga filozófálgató útját is: »...a vallástan nem egyéb tiszta filozófiánál. Filozófiának kb. azt a törekvést nevezzük, amellyel bizonyos kérdéseket, melyekre csupán / érzéki / tapasztalatokra támaszkodva nem felelhetünk, megoldani igyekeznek, és pedig csakis okoskodás útján.« A lélek halhatatlanságáról és az örökkévalóságról sem a hagyományos unitárius módon – a hagyományos keresztény tanításokról nem is beszélve! – vélekedik. De azért ajánlja szerelmének, hogy „gondolkozzék a Végtelenről, borzongjon meg tőle, s hajtson fejet előtte”.

Félelmetes jártassága volt a vallások történetében, a vallások filozófiájában. Óv attól, hogy a »dogmáknak igájába hajtunk fejünket«. Egyik ilyen témájú szerelmes levele végén írja Geyer Stefinek: »*Levele olvasása után zongorához ültem – az a szomorú sejtelmem van, hogy az életben nem lesz más vigasztalóm, csak a zene.*« Alighanem a művészi világ ezzel szerencsésen járt. Egyházunk tagjaként, ahol nem kötötték a dogmák, az előírt hitelvek, szabadon szárnyalhatott a lelki-vallásos élete magaslataiban is. Jézus tulajdonképpen csakis etikus volt, s mint ilyen egyikét a legnagyobb műveknek alkotta.”

Egyéni életében is külön értékek szerint élt. Kodály azt írja róla. „*Az emberektől fél, nem könnyen melegszik fel. Vágyódik a szeretet, napfény és jobb sors után.*” Költői leírások szerint: „*Olyan vékony, mint a halszálka / olyan fehér, mint egy liliom, / de ha leül a zongorához,*

Sárkánnyá változik át.” „*Vézna, kis óriás. Tested meredő / Szálkaként szúr a térbe fel / És körül sajgó gyulladást okoz. / Mint kivont pengét hordod magadat.*” Kosztolányi szép megfogalmazása szerint: „*...ez az ember, ki előttem ül, testi mivoltában is arányos, felhúrozott, zengő és alkotásaira kell gondolnom.*” De, hogy mennyire tudott egyszerű és közvetlen is lenni, álljon itt Fodor András megörökítésében annak a Péntek nevű embernek az elmondása, akitől bútorrendelt Körösfőn. „Népszerű, eccerű ember vót. Nem vót nagyobb úgy 164-165 cm-nél... szelíd, mosolygó kis ember vót, mindig jókedvű... Vót neki egy kis felvevő dalosgépe – én csak így tudom a nevit – s amit beledanoltunk, a géppel mind visszadalolta nekünk.

Paul Sacher svájci zenész Bartók halála után így emlékezik: „Lénye fényt és világosságot árasztott. Szemeiben fenséges tűz világított. Kutató tekintetnek sugarában semmi sem állta meg a helyét, ami nem igaz és nem tiszta...” (Fodor András közléséből)

A 22 éves korában megfogalmazott életcélról, mint forrástól, az Értől eljut az Óceánig. Befejezésül újra idézzük őt: „*Az én igazi vezéreszmém..., amelynek mióta csak mint zeneszerző magamra találtam, tökéletesen tudatában vagyok: a népek testvérré válásának eszméje, a testvérré válás minden háborúság és minden viszály ellenére. Ezt az eszmét igyekszem – amennyire erőmtől telik – szolgálni zenémben, ezért nem vonom ki magam semmiféle hatás alól, eredjen az szlovák, román, arab vagy bármiféle más forrásból. Csak tiszta, friss és egészséges legyen az a forrás!*”

Egy emlékezetes látogatás

A telet idéző hideg arra a napra megenyhült, mintha nekünk kedvezett volna, hogy régebbi tervünket az árkosi Régeni Áron Dalárda közösségével véghez vihessük.

Csikországba látogattunk, Csíkszeredába. Az árkosi származású Solymosi Alpár csíkszeredai lelkész meghívására érkeztünk. Nagy volt a készülődés, utazásunkhoz már nem is volt elég egy kisbusz, az érdeklődők száma miatt nagy autóbusszal utaztunk. Dalárdánk 27 tagja, Márk Attila karnagyunk vezetésével készült az eseményre. Az úton velünk tartottak a falunkból származó lelkész szülei és rokonai is, valamint egyházközségünk vezetőségi tagjai. Kellemes, meleg tavaszt vittünk a hideg Csíkszeredába, amit kedves vendégváró házigazdáink megköszöntek. A fogadtatás még melegebb volt, a helybeli nőszövetség tagjai kaláccsal, teával és forró kávéval fogadták csoportunkat, de legkedvesebb ajándékuk a meleg, kedves szavaik voltak.

Az új, unitárius templomban, istentiszteleten vettünk részt, amelyen a szószéki szolgálatot lelkészünk,

Bíró Attila végezte, a vendégeket a maga sajátos, ízes székely módján Solymosi Alpár köszöntötte. A Régeni Áron Dalárda ünnepi műsora felemelő volt. Népdalokat énekelt Ürmösi-Incze Mária, verseket szavaltak Zoltáni Dóra, Corbizi Rozália és Kisgyörgy Ildikó. Az istentisztelet után a szeretet asztalánál köszöntést mondott mindkét egyházközség gondnoka. Bokor Béla árkosi gondnok szavaiban köszönetet mondott a fogadásért, és szeretettel meghívta házigazdáinkat falunkba, egyházközségünkbe. A közösen elfogyasztott ebéd fenséges volt, házigazdáink mindent megtettek, hogy jól érezzük magunkat. A finom ételek, italok éneket-zenét csaltak ajkunkra, vígan énekelünk a spontánul alakult zenekar muzsikájára, sőt táncra is perdültünk.

A látogatás végén meglátogattuk a Csíki Székely Múzeumot, majd visszatérve a parókiára hazafele vettük az irány. Jó érzéssel a lelkünkben távoztunk a városból azzal az elhatározással, hogy az így kialakult egyházközségek közti kapcsolatot ápolni fogjuk, ennek első lépése a csíkszeredaiak árkosi látogatása lesz.

MEDGYESI ZELMA

HITFORRÁS

A biztatás

SZÉKELY KINGA RÉKA

Egy nyári este, amikor a legelők pihegtek a délutáni napforróságától, s a hazafelé tartó tehéncsorda porba borította a falut, kis autómmal hazafelé tartottam. Mit csinál egy sofőr, amikor tehenek, kecskék sokasága lepi el a főutat? Nos, hallottam olyan sofőrökről, aki idegbajosán dudál, sőt maga is ordítja, hogy hí ne, aztán amikor eléri az amúgy elcsigázott tehénpásztor, durva hangnemben utasítja, hogy de most azonnal takarítsa el az állatokat az útról, büdös parasztja. Van azonban emberibb kiadású sofőr is, olyan, akinek beugrik, hogy az ilyen estefelé hazatartó tehéncsorda egyre ritkább, minduntalan fejlődő technikai forradalmú világunkban. Az ilyen sofőr nem sajnálja a tehéncsordától a cammogó időt, hanem ő maga is elnosztalgíázik azokról az időkről, amikor szüleivel vagy nagyszüleivel maguk várták a

mindennapi habos tej ígéretével hazaballagó teheneket.

Az én pásztoraim ezen az estén, ennél a csordánál gyermekek voltak. Tíz-tizenkét éves fiúk, kezük erős, mint a felnőtt férfiaké, hajuk csapzott, arcukat megfogta a nap, de elvégzett munkájuk büszke tudatával vonultak végig a falun.

Lehúztam a kocsim ablakát és kikiáltottam:

– Szépek ezek a tehenek, koma, jól vigyáztál rájuk!

Az egyik pásztorfiú válaszolt:

– Szépek biza.

És kedvesen megkérdezte: – Hát magának vannak-e tehenei?

– Jaj, nekem nincsenek, csak disznóim vannak, válaszoltam.

Rám nézett, egyik kezét magasba lendítette és így kiáltott fel:

– Ne búsuljon, néni, vannak olyanok, akiknek még kecskéjük sincs, olyanok, akiknek semmijük sincs. A disznó sem akármi.

– Nem bizony, főleg karácsonykor, válaszoltam én, de éreztem, hogy hangom elcsuklik, mert anynyi kedvesség, annyi őszinte vigasztalás vegyült a pásztorfiú hangjába, mint egy hitben és imádságban megőregedő szerzetes bölcs beszédében.

Megint megbizonyosodtam arról, hogy az ember a lehető legváratlanabb helyzetekben és a lehető legelképzelhetlenebb időpontokban kapja meg azt a biztatást, amiért éjt nappallá téve képes dolgozni. Magam is hányszor elképzeltem, hogy milyen jól esne, ha megkapnám azt a biztatást, amire vágyom: talán a társamtól, talán a hívektől, talán a régi barátoktól, és lám: egy pásztorfiú őszinte biztatása lelki feltöltődést, örömet hozott nekem. Hisz annyira őszinte, szívből jövő és minden mesterkéltséget mellőző, igaz szavakat mondott.

OLVASSUK • HALLGASSUK

Aranyos mentiek a Művelődésben

A *Művelődés* közművelődési havilap április végén megjelent 2. számú melléklete unitárius vonatkozásban is érdeklődésre tartó tájegység, az Aranyos mente művelődési életét mutatja be. Az „arculatát vesztő régió” történelméről, lakosságáról, kulturális örökségéről, turisztikai potenciáljáról, gazdálkodási hagyományairól, népi építészetről Keszeg Vilmos néprajzkutató, a vidék avatott ismerője, Fodor Attila néprajzkutató, Furu Árpád műemlékvédelmi szakmérnök közöl írásokat.

Az Aranyos mentéről nem lehet úgy írni, hogy annak unitárius vo-

natkozásai ne mutatkoznának meg, akár a múltat, akár a jelent tekintjük. Kimondottan a jelen unitárius művelődési tevékenységeiről szólnak az *Együtt Isten völgyében* mozgalom, valamint a tordai unitárius közösség tevékenységét bemutató írások. A néptáncmozgalom, a tordaszentmihályi vegyes dalkör bemutatása az önszerveződő aranyosszéki közösségről nyújt képet.

Dáné Tibor Kálmán főszerkesztő *A népfőiskola völgye* című írásában összegzi a vidék népfőiskolai tevékenységét. Balázs Ferenc néhai mészki lelkész és népfőiskola alapító írásaiból is közöl a lap.

A kiadvány az Aranyos menti unitárius egyházközségek lelkészi hivatalaiban vagy a *Művelődés*

szerkesztőségében szerezhető be, korlátozott példányszámban.

(UK)

Kettős ünnep Küküllődombón

„*En egy fiatal, szeretettel telve lévő szívet hoztam nektek, kérek fogadjátok olyan szeretettel, mint amilyen szeretettel jöttem én ide, hogy titeket a szépre, a jóra tanítsalak*” – mondta Kisgyörgy József kántortanító Küküllődombóra való beiktatása alkalmával, 1842-ben. Nyolc év munkája és kitartása kellett ahhoz, hogy 1850-re megszilárduljon, s a közösség által is elfogadottá váljon a dombói énekkar. A 15 éve újjáalakult, a néhai kántortanító nevét viselő küküllődombói dalkör minden évben ünnepé szervezi április utolsó vasárnapját, mely a tisztelet, az emlékezés, a jövőtervezés napja is egyben.

Az ünnepséget megelőző napokban minden évben megbeszélések, próbák, teszik mozgalmassá a hétköznapok egyhangúságát; a férfiak, a nők, a gyülekezet tagjai ünnepé varázsolják a mára már hagyományossá vált *Dalköri napot*. Öröm sugárzik az arcokról, a munkának beért a gyümölcse, egész éven át a próbák, fellépések

hitet, akaratot és türelmet vettek igénybe, mind a dalos testvérek, mind a karvezető részéről, aki megértéssel és szeretettel, legjobb tudása szerint vezette a dalkört.

A dalkör fellépése volt e napnak központja, a női kar mint örökös meghívottja az alkalomnak, dalaival köszöntötte a nagyobb testvért. Köszönet a biztatásért, a segítségért. Az ünnepély méltóságát Sándor Anna orgonaművész zene-

számai emelték. A dalkör története kötelez, hogy szeressük, ápoljuk, védjük. A cél szép, amit meg kell őriznünk, de nehéz az iga is. Viseljük el úgy, mint apáink és nagyapáink tették, és úgy adjuk át a jövővendőnek, hogy elmondhassuk: *mi reá vigyáztunk, vigyázzatok ti is reá*. Ha ezt megtartjuk, hiszem, hogy nem hiába van felírva díszlobogónkra e jelige: *Fiaim csak énekeljétek*. S itt a bércekkal koszorúzott Erdélyországban nem hal el a magyar dal a magyar ajkakon.

A nap egy másik kiemelkedő eseménye volt az új szószékkorona felszentelése. Az egyházközség történetében 1778-ban, 1867-ben találunk szószékkoronára utaló feljegyzést. A 2015-ben készült szószékkorona a hívek adománya. Felirata: *„Megszentelem ezt a templomot, ott lesz a szemem és a szívem mindenkor.”* (1Kir 9,3)

Az ünnepi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Szentgyörgyi Sándor küküllői köri esperes végezte.

Az ünnepnap szeretetvendégséggel zárult.

NAGYAJTAI PÉTERFI SÁNDOR

Nagyvilág

• Románia továbbra is a világ egyik legvallásosabb országa

A WIN/Gallup International Intézet 2014 végén készített felmérése alapján, melyben 65 országból közel 64 ezer embert kérdeztek meg, Románia továbbra is a világ egyik legvallásosabb országának számít. A felmérésben az ország lakosságának 77 százaléka vallotta magát vallásosnak, 16 százaléka nem vallásosnak, 1 százaléka pedig meggyőződéses ateistának. A megkérdezettek 6 százaléka nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre. Európában csupán Koszovóban, Macedóniában és Lengyelországban vallották magukat nagyobb arányban vallásosnak, mint Romániában. Igaz, a felmérésből kimaradt néhány ország, például

Magyarország, Horvátország, Szlovénia, Norvégia, Fehéroroszország, Észtország és Litvánia.

Nyugat-Európán és Óceánián kívül a Föld minden régiójában 50 százalék fölött van a vallásosok aránya. A világ legvallásosabb országa Thaiföld, ahol az emberek 94 százaléka vallotta magát hívőnek, utána Örményország, Banglades, Grúzia és Marokkó következik, egyaránt 93 százalékkal. A lista végére Kína került, ahol az embereknek mindössze 6 százaléka nyilatkozott úgy, hogy vallásos, míg 61 százaléuk meggyőződéses ateistának tartja magát. Kína után Japán következik 13%-kal, majd Svédország 19%-kal, Csehország 23 százalékkal, illetve Hollandia és Hongkong egyaránt 26%-kal.

Jean-Marc Leger, a közvélemény-kutató intézet elnöke szerint globális átlagban az emberek kétharmada tekinti magát vallásosnak. Leger állítása szerint a vallás továbbra is uralja az emberek életét, még mindig viszonylag magas azoknak a száma, akik magukat vallásosnak vallják.

A kutatásban egyébként az is kiderül, hogy globálisan egyre vallásosabbak a fiatalok, amiből a szakember szerint azt feltételezhetjük, hogy a magukat vallásosnak mondó emberek száma tovább fog nőni. A vallásosok aránya a 25–34 év közötti korosztályban a legmagasabb, 67%, míg a legkevesebben a 45–54 év közötti korosztályban vannak. Ez utóbbiban az arányuk 58%. (Forrás: erdon.ro)

Elcsendesülő

A Kolozsvár központjában elszigetelt, város zajával körül ölelt, friss levegőre vágó, természetbe kívánczó teológus csapat úgy döntött, hogy május közepén batyuját vállára akasztva elindul a csend és nyugalom, a szeretet és vidámság földjére, Énlakára.

Hegyeket és völgyeket, folyókat és patakokat magunk mögött hagyva érkezünk meg péntek estére az elcsendesülő szállónkba, ahol már szorgos kezek által előkészített zsíros kenyér és friss, napfény által előcsalogatott zöldhagyma várt. Nem tudunk elégszer köszönetet mondani a fogadtatásért, amit a falubeli nének készítettek elő a tiszteletes asszonnyal. A nap minden szakaszában egy-egy meséből kiszállt jó tündér és öreganyó látogatta meg szállásunk, karján kis kosárájának áldásával, és szíve tiszta szeretetével halmozva el bennünket.

Mikor az est sötétje rászállt a tájra, a kis csapat bent, a kandalló melegében, meghitt hangulatban, és talán kicsit izgulva is várta, hogy az a néhány megbízott személy előkészítse az udvaron a fáklyákat, hogy a mindig vidám és mosolygós születésnapost közösen felköszöntse, és ugyanabban az örömteli hangulatban folytatódjon a társasjátékok, nagy beszélgetések és a kakaóskávé-ivások sorozata.

Szombat reggel néhányan korán keltek, hogy magukba szívják az első napsugarak illatát, néhányan pedig lustálkodtak kicsit, élvezve a reggeli csend nyugalalmát, de amikor a csapat összekerült, egy kiadós reggelivel indult a nap, és munkához láthattunk.

A hétfő fő célja az elcsendesedés volt. A lélek ráhangolódása a pünkösdi Lélekre. Ezt a frissen zöldellő természet, az esőcseppek ablakon való koppanása, a madarak vidám csicsérgése és a gitár húrjait elhagyó dallamok biztosították is számunkra. Mindenki rátalált a maga csendjére, kicsit elmélyült gondolatai kö-

zött, és lélekben készítette elő ünnepi köntösét pünkösdre.

A délután folyamán a másik fő küldetésünk ügyében ültünk össze közös tanácskozásra, mégpedig a hagyományos unitárius gyermektáborok vezetőinek továbbképzésére. A gyermektáborok vezetői legnagyobb részben ennek a csoportnak a tagjai, és ez a hétvége alkalmas volt megbeszélni az ideai és jövőbeli terveket a táborokkal kapcsolatosan. Izgalmas, munkával teli nyárnak nézünk idén is elébe, lelkesülés és játszás, nevetés és szórakozás várja garantáltan az idén is a kis táborlakókat.

Vasárnap a templomban együtt imádkoztunk az édesanyákért és nagymamákért, és köszöntöttük őket szerény csokrainkkal, majd csomagjainkat hátunkra véve, összeszorult szívvel és fájdalmas lélekkel hagytuk el a csend és szeretet birodalmát, a kedveség és meghittség kis faluját.

Pünkösdi előtti elcsendesedésünk és kikapcsolódásunk, nyári munkatervünk áttekintése és együttlétnünk megvalósulásáért köszönet a szervezőknek, Czire Szabolcs tanár úrnak és a falu minden lakójának!

MÁRTON EDIT

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

„Jól ül, tiszteletes úr?”

Ez még akkor történt – jó ötven évvel ezelőtt –, amikor a rákosi asszonyok, s olykor a férfiak is, fejükön, vállukon vitték zöldség- és gyümölcsárjukat a tordai piacra. Az ún. mokanyica vicinális ugyan már létezett régóta, de távol volt a falutól az állomás, és távol volt a tordai piac is a városi állomástól. És vitték a terhet Torda felé kora hajnalban, Szentmihálynál rövidítve.

Szegény öreg Bíró papnak nem volt áruja – minden javától megfosztotta a kommunista rendszer. Sovány nyugdíjára támaszkodva élte szülőfalujában élete utolsó éveit. Valami dolga akadt a „rajonnál”, s ezt elintézendő szekereset fogadott, hogy fagyos téli időben

vinne be a városba. A fuvaros, V. Balázs talán szándékosan vagy csupán a gyorsabb haladás érdekében ráütött korbáccsal a lovakra, mire azok megrándították a szekeret, s a hátsó, hátnélküli ülésen pokrócba csavart öreg pap a szekér derekába esett hanyatt. Balázs mosolyogva kérdezte, hátra fordulva: „Jól ül, tiszteletes úr?” A szegény öreg ember halkán és zúgolódás nélkül válaszolt: „Jól, Balázs, csak hajtson.”

Nem voltak ilyen szerények azok a pártaktivisták, akik nógatták az őket szállító székely fuvarost, hogy hajtson gyorsabban. Mire állítólag a székely így szólott vissza: „Mi bizony mehetnénk gyorsabban is, de a lovakat hol hagyjuk?”

LŐRINCZI KÁROLY

Hangzó műemlékkincseink: a templomi orgonák

MÁRK ATTILA

• 2012-ben az árkosi Kolonics-orgona 140 évet töltött. Elhatároztam akkor, hogy felkutatom történetét. Keresés közben rátaláltam egy korábbi hangszernek a szakirodalomban eddig nem ismert adataira is. Ez arra sarkallt, hogy az árkosi orgona történetének feltárása után más közeli unitárius egyházközségek irattárában folytassam munkám. Amikor pedig a parókiákön sorra kerültek elő eddig ismeretlen dokumentumok, megérlelődött bennem, hogy a teljes háromszék-felsőfehéri egyházkörben felkutatom a volt és jelenlegi orgonákkal kapcsolatos írott forrásokat.

Egyházunk orgonáinak első összeírása 1845-ben történt Aranyosrákosi Székely Sándor püspöksége kezdetén, 50 orgonát számláló jegyzék született. Az 1971-ben újraindított Keresztény Magvető hasábjain jelentek meg szórványosan publikált adatok. 1988-ban az Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa körlevelében kiküldött kérdőívvel fordult a lelkészekhez az orgonák „felleltározása és orgonaépítő monográfiaszerű feldolgozása érdekében”. A felmérés évében Simén Domokosnak jelent meg a kükküllői egyházkör orgonáiról tanulmánya a Keresztény Magvetőben.

Orgonák unitárius templomainkban

Az unitárius templomokban csak a 19. században jelentek meg az orgonák. Az első Kolozsváron 1806-ban. „Nálunk egység hívéknél az orgona a négy bevett vallások között legkésőbbre, tudniillik 1798-ban jött be, és így valamint legrégebb, úgy mint eddig legnagyobb és legjobb is Maetz által csinált kolozsvári anya templomunkba levő 16 mutatis” – írja 1844-ben Jánosfalvi Sándor István. Az énekvezér az éneklő pulpitustól vezette a templomi éneklést. Idézek a nagyajtai 1789-es Generalis Visitatio jegyzőkönyvéből: „(...) Predikallo szék előtt való Piaczán a Templomnak vagyon egy Pulpitus mellyen (...) vagynak szép bőrben kötött két Énekes könyvek vulgo Gradualok, mellyek közül egyikben a Ditséreték, a másokban a Soltárok Nagybetűkkel lévén íratatva, a Tanuló gyermekek szoktak belőle énekelni.” A felsőrákosi templom őrzi ilyen pulpitust, sajnos nem ép.

A kolozsvári után sorban épülnek az orgonák, közöttük egyházkörünk templomaiban is. A felépült orgonák készítőinek csak egy részét ismerjük, mert a jegyzőkönyvi bejegyzések nem őrizték meg nevüket mindenhol. Főként a fennmaradt szerződésben ta-

lálható meg a nevük. (Árkoson Thomas Bolters, Bölönben Petrus Gottlieb Schneider, Kálnokon Szermerjai Serester Dávid neve szerepel az egyházközségek által készített szerződésekben.) A jegyzőkönyvi bejegyzések sokszor arról tanúskodnak, hogy az orgonakarzat és a rajta levő hangszer egy időben készült.

Milyenek lehettek ezek az orgonák? Csúszkaladás trakturájú mechanizmusuk volt, a fújtatás kézzel (két vagy több légsűrítő alkalmazásával, melyeket felváltva húzogatót szíjjakkal mozgattak), illetve lábbal történt. A fúvók fedőlapjára súlyt helyeztek (pl. Árkoson téglát) a megfelelő nyomás elérésére. Sok orgonánál találkozunk a Tremolo, azaz hangot lebegtető berendezéssel, amit a szélcsatornában helyeztek el, és a dobütést utánzó hangkeltővel, a Timpanummal, amit egymáshoz közel hangolt két mélyhangú fasíp megszólaltatásával értek el. Sok közöttük a kis pozitív, mert a falvak templomaiban a hely szűkösége és az anyagi gondok is befolyásolták az orgona milyenségét.

A datki unitárius templom orgonája

Alsórákoson 1908-ban a keblitanács átalakítaná a pozitív orgonát, de Csioflek Miklós csak 406 korona ellenében hajlandó erre, így lemondanak a változtatásról. Ezeknél a pozitív orgonáknál a billentyűzet mindig a szekrény hátsó oldalába épült be, majd utólag különálló játszóasztalt állítottak az orgonaszekrény elé. Ami nem sikerült Alsórákoson, megtörtént Szentivánlaborfalván, ahol 1908-ban az addig hátuljátszós orgonát Csioflek Miklós átalakította előljátszóssá. Ezek az orgonák nem vetekedtek koruk

nagy hangszereivel, de a magyar és összeurópai orgonaépítés értékes elemei. Bár nem minden orgonára érvényesek Jánosfalvi Sándor István szavai, mégis figyelemre méltó a véleménye: „(...) *fájdalmas bosszankodással kell megvallanunk – kik ahhoz többecske értünk azt, hogy mostanság elszaporodott számos orgonák közt is, csak közepszerű jóságút is alig lehet egyet-kettőt találni. Az honnan inkább lehet bizonyára sajnálni azt a sok pénzt, amit a megyék – elhagyván más szükségesebb építéseket – ezekbe beleverték mintsem gyönyörködni azokban.*”

Egyházkörünkben is tapasztalható a számadatok útján e költségek mérete, hisz éveken keresztül fizetik a hangszert, 3-4 évente javítani, hangolni kell őket. Dávid István *Műemlék orgonák Erdélyben* című könyvében hangszervándorlásról beszél azokban az esetekben, amikor a tehetősebb gyülekezetek ujjakat szerznek be, a régiek pedig a szerényebb anyagi lehetőségekkel rendelkező közösségekhez vándoroltak. Ilyen volt a nagyajtai Eitel-orgona Fogarasra költözése, illetve a halmágyi evangélikus templom orgonájának Felsőrákosra, majd Alsórákosra való „utazása”. A jegyzőkönyvek kutatása meglepetéseket tartogatott, az orgonák korát illetően is. Így fedeztem fel, hogy a laborfalvi templomban levő orgona 20 évvel idősebb, mint az 1838-as keltezése, ugyanúgy az 1966-ban készült brassói Einschenk-orgona szekrénye is idősebb, mint a beleépített orgona.

Egyházkörünk első orgonái a következő években készültek: a felsőrákosi 1815-ben, az ürmösi 1817-ben, a sepsiszentkirályi 1819-ben, az árkosi 1821-ben, a nagyajtai és kálnoki 1822-ben, a bölöni 1825-ben.

Orgonakészítő mesterek

Most ismerjük meg az orgonák készítőit: Brassó már a 18. században fontos szerepet játszott az erdélyi orgonaépítésben. Ide telepedett le Sziléziából Johannes Prause, akinek tanítványa, Andreas Eitel készítette a nagyajtai első orgonát. A mester Nagysinken született és Prause társa, majd utóda lett. 1822-körül Kolozsvárra költözött, ott halt meg 1837. március 28-án. A nagyajtai szerződés bizonyítja, hogy 1822-ben még Brassóban lakott.

Petrus Gottlieb Schneider (magyarul Szabó Péter), akinek „hangszerei közép-európai mérce szerint is korszerűnek számítottak” (Erich Türk), brassói orgonista és orgonakészítő. Andreas Eiteltől tanult. Ő a bölöni orgona készítője. Ugyancsak ehhez a generációhoz tartozik a keresztényfalvi Thomas Bolters, az árkosi első orgona készítője, a laborfalvi szekrény létrehozója. Keresztényfalván a 29. számú házban volt a műhelye. A laborfalvi orgona belsejében levő névjegy őrzi városa nevét: NEUSTADT. Fontos megemlítenünk a szász nevek mellett a szemerjai Serester Dávidot is,

akinek orgonája darabjait találtuk meg a kálnoki templom padlásán. A vargyasi templom esetében tisztázatlan még, hogy Carl Einschenk módosította-e a Serester-orgona szekrényét.

A vargyasi orgona – A szerző felvételei

Kolonics István Szabadkáról érkezett 1855-ben Erdélybe a római katolikus püspök hívására. Kézdivásárhelyen lakott, 199 orgonát épített, egyházkörünkben Árkoson és Felsőrákoson vannak alkotásai. Nagy József, valószínűleg szász mesternél tanult és Carl Einschenknek adta át tudását. Kb. 50 orgonát épített, Sepsiszentkirályon és Ürmösön csodálhatjuk meg remekműveit. Kuriózumként, Bölönbe ő építette bele a Schneider-orgonát a sajátjába. Ő volt az utolsó kismesterek egyike.

Jegyzőkönyveink egyik legtöbbször említett neve a Carl Einschenkké. A brassói orgonakészítő egyházkörünk orgonáinak több mint felénél dolgozott. Ugyancsak sokat dolgozott a brassói Csioflek-testvérek orgonakészítő cég, sok átalakítás, javítás neki tulajdonítható, például a laborfalvi orgona átalakítása. Az első világháború után Einschenk mellett a temesvári Wegenstein és a marosvásárhelyi kirendeltségű Rieger cégek dolgoznak egyházkörünkben. Rieger-orgonák épülnek Nagyajtán, Olthévízen és Kőröspatakon, Wegenstein-orgona pedig Datkon. Hasonló homlokzatuk azzal magyarázható, hogy: „*a kisebb falusi orgonák homlokzatát előre elkészített, különböző stílusú sablonrajzok alapján választották ki a megrendelő, úgyszintén a diszpozíciókat az árjegyzékben szereplő – kész – mintaösszeállításokból.*” Még megemlíthetjük a frankfurti W. Sauer orgonakészítő céget, amelynek brassói és bukaresti kirendeltsége volt az első világháború után. A cég ma is működik, 1857. október 7-én alapították. Leghíresebb munkájuk a berlini dóm orgonája.

A jegyzőkönyvek lapjain orgonaépítés történeti szempontból fontos nevekkel találkozunk, mint Stefan Joseff, Bartha György, Kolonics tanítványa, Ba-

lázs Mózes, Pálfi Jenő, de ezidáig ismeretlen nevekkel is, mint Magyar Árpád (Közéapajta), Molnár Aladár (Udvarhely), Szabó Lajos (Zabola), Mórítz Károly (Marosvásárhely) vagy Lukács Mózes lelkész, illetve Péterffy Gyula tanár. A kortárs orgonakészítők közül egyházkörünkben dolgoztak Pálfi Domokos, Bors László és a magyarhoni Lukács Tamás.

A régi feljegyzések egyes nehezen olvasható részeit megfejtésében, értelmezésében, valamint az

adatok elrendezésében Enyedi Pál orgonaművész, egyházzeneész, a Liszt Ferenc Zene Egyetem Egyházzene Tanszékének docense segített kezdetektől. Ő vizsgálta meg a fennmaradt hangszereket is, és vetette össze az irattári dokumentumokkal.

Nemcsak pusztán az orgonák történetének feltárására törekszünk, hanem igyekezünk bemutatni a hangszerek szerepét a megrendelő közösségek életében is.

Tenni a jót: hittel, családdal, munkával

ÚJVÁROSI KATALIN

• Egy krónikás könyv olvasására hívom meg a Kedves Olvasót! Tíz éve kapott új lelkészt a Székelyderzsi Unitárius Egyházközség. Ennek öröme május 9-én az egyházközség keblitanácsa jubileumi ünnepséget szervezett, vezérgondolatul egy próféciarészletet választva, amelyben Isten így nyilatkozik: „Az Úr igéje szól: Örömmel, teljes szívemből és teljes lelkemből tesz jót velük!” (Jer 32,1.41) Ebben Isten három rendkívüli dologra adja a szavát: jót tesz velünk, a jót szívből-lélekből cselekszi, és ez örömet szerez számára. Isten ígérete ma is olyan, mint a sziklakő. A Fenséges szavát adta a jóra. A teremtett világhoz való viszonyulás az emberben is hasonló kell legyen. Isten példája nyomán a jó önzetlen cselekvése örömmel tölthet el. Az egy Istennel való egységet csak akkor tudjuk megélni és megérteni, ha az általa elindított mintát tovább szőjük, kötjük, fonjuk az életünkben; ha hozzá hasonló jók akarunk lenni.

A jónál is többre buzdít Jézus. Tökéletességre. Közben megtanít arra, hogy ez nem csupán egyszeri, vagy alkalmi; hanem állandó tevékenység, törekvés kell legyen az ember életében. Folyamat. Miért éri meg küzdeni ezért a folyamatért? Miért jó törekedni a jóra? Válaszoljanak erre a folyamatteológusok, akik szerint Isten teremtő változás, ebben társa az ember, és „ez a szerep mindennél dúsabb értelemmel töltheti fel az emberi életet. Isten társa lehet a teremtés folyamatában, együtt küzdhet vele a káosz, a semmi, az értelmetlenség, a gonosz ellen, együtt keresheti a lét és nemlét végtelen sok új formáját, lehetőségét. Mulandó része így kerülhet be az örökkévalóságba...” (Hankiss Elemér)

A helyi közösség a meghívott vendégekkel együtt adott hálát az elmúlt évtized megvalósításaiért. Az ünnepi istentiszteleten Székely Kinga Réka szentpéteri lelkész, hitéleti és missziós előadó-tanácsos prédikált.

A jubileumi ünnepség alkalmával számba vették Isten jóságát a székelyderzsi unitáriusok életében. A leltárról *Tenni a jót* címmel képes krónikás könyv is

készült, amely tartalmazza az egyházközség előjáróinak a nevét, valamint azokat, akik annak működését segítették 2005–2015 között. A kiadvány tíz témakörben, sok-sok képpel mutatja be az utóbbi évtized megvalósításait, közösségi eseményeit. Ezeket keresztül az Olvasó betekintést nyerhet abba is, hogy mennyire tudott a gyülekezet értelmes munkával társa lenni Istennek a jóban.

Istentisztelet keretében Demeter Sándor Lóránd lelkész vetített képes visszatekintővel elevenítette fel az évtized eseményeit. Ezt követően Dénes Jenő gondnok a lelkész házaspárhoz intézett köszöntőbeszédében Isten és a felebarát szolgálatát kiemelve kifejezte reményét, hogy még sokáig lesznek a derzsi gyülekezet mellett. A Kornis Kata Asszonykórus zsolttár- és népdalénekléssel fejezte ki köszönetét. Verset mondott Dénes Lujza.

A templomi hálaadás záróeseményén a lelkész és a gondnok egy-egy emléklap és képes kiadvány átnyújtásával mondott köszönetet azoknak az intézményeknek és szervezeteknek, akik az eltelt évtizedben az egyházközség haladását segítették.

Egy évtized krónikáját összecsukva, annak utolsó lapjára záró megjegyzésnek nem lehet többet írni a zsolttár szavainál: *„Téged illet a dicséret, ó, Isten! Megkoronázod az évet javaiddal, és nyomaidon bőség fakad.”* (Zsoltár 65)

Unitárius lelkészek az Alföldön

„Olyan eseménynek vagyunk most tanúi, amilyenre nem volt példa azóta, amióta megszületett a füzesgyarmati gyülekezet. Az egyházköziség krónikája nem jegyez fel olyasmít, hogy 113 évvel ezelőtt vagy azóta volt-e 30 unitárius lelkész és lelkész ezen a településen. Valószínű, hogy nem. A kétszeres hazacsonkítás, tragédia után 2012-ben megszületett az egységes Magyar Unitárius Egyház, most már együvé tartozunk, egyek vagyunk. Ezért vagyunk most olyan boldogok ebben a gyönyörűen felújított templomban, mert együtt vagyunk. A messzi Maros mente, a kicsit közelebbi Kolozs-Torda vidéke lelki vezetői találkoznak itt, hogy ezzel is megmutassák, nem csak egységüket, hanem erős jelenlétünket itt, a más felekezetű, de inkább hitetlen vidéken, hogy élni akar Dávid Ferenc szelleme ezeken a tájakon is” – fogalmazott köszöntőjében Kovácsné Czeglédi Mária Tünde, az egyházköziség lelkes gondnokasszonya.

Mindez itt hangzott el, Füzesgyarmaton, amúgy „félúton” Kolozsvár és Budapest között a II. évnegyedi összevont lelkészi értekezleten. 5-én, kedden érkeztek a vendégek, akiknek fogadását a helyi lelkész szervezte meg, kényelmes, hangulatos körülményeket te-

remtve a városi fürdő melletti Kastély Fogadóban. A program is itt zajlott.

Fájdalmas esemény is történt előzően, mert Lakatos Csilla lelkésztársunk édesapja elhunyt. A lelkész így is vállalta, hogy megtartja előadását *A házassági felkészítők szakmai és egyházi szempontjai* címmel. A szellemi emelkedettséggel és lelki erővel bemutatott vetítéses téma nagyon sok hozzászólást váltott ki a megjelentek részéről. Az előadás után még sokáig folyt a beszélgetés jó vacsorával és még jobb fürdőzéssel, s ajándék vörös alföldi bor mértékletes fogyasztása mellett.

Másnap a reggeli után Pálfi Dénes lelkésztársunk tartott áhítatot, majd az egyházi jövőkép témájában folytatódott az értekezlet. A vitaindító összeállítást dr. Szent-Iványi Ilona és Nagy László lelkészek ismertették. A moderátor Kászoni-Kövendi József püspöki helynök volt. Rengeteg építő, de néhány lehangoló vélemény, hozzászólás is elhangzott. A summázást így lehetett megfogalmazni, hogy vannak egyházi jövőképek bőven, de azokat a valósághoz, a lehetőségekhez kell igazítani, finomítani, figyelembe venni a megváltozott, kemény szekularizáció felé vágató világunkat.

A kiadós ebéd után a város polgármestere fogadta a lelkészeket

hivatala dísztermében. A fogadás után Szeghalomra mentünk, ahol egy, már európai hírnévre szert tett múzeumot látogattunk meg. A *Mundérba bújt történelem* című kiállítás anyagának gyűjtője és vezetője Túri János tűzoltó őrnagy érdekes előadásával kalauzolt végig a hétszobás tárlaton. Csodálatos élmény volt!

Visszatérve Füzesgyarmatra a helyi tájházat, falumúzeumot látogattunk meg. A délután hatkor kezdődő istentiszteleten Kecskés Csaba marosi körüli esperes szolgált. Meglepetésnek szántuk azt, hogy gyülekezetünk énekesei, valamint a népdalkör énekekkel köszöntötte a vendégeket, ugyanezt tette két hatodikos hittanos lánykánk. A gyülekezet lelkésze ismertette a gyülekezet történetét és jelenét. Meglepetésként szolgált az is, hogy nagyon sokan a híveink, szimpatizánsaink közül el tudtak jönni, hétköznap lévén. A vendég-lelkészeket is beleértve közel 90 személy gyűlt össze az istentiszteletre. Az egyetemes egyház nevében Gyerő Dávid főjegyző üdvözölte a megjelenteket, és mondott köszönetet a szeretetteljes fogadásért.

A résztvevők másnap reggel indultak útnak Isten áldásával. Reméljük, hogy még találkozunk itt, az Alföldön.

BL

Gyülekezetek számára úrvacsorai kelyhek, keresztelő poharak, kenyérosztó tálak, illetve kancsók készítését, javítását és tisztítását vállalom (finomezüstből vagy a megrendelő által rendelkezésre bocsátott anyagból). Emellett ónból készült egyházi tárgyak restaurálásával is foglalkozom. Érdeklődni a 0264/433241-es vagy a 0765/128601-es telefonszámon lehet.

IMREI IMRE
ötövsmester,
Kolozsvár

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla

Sepsiszentgyörgy

0742-512574

Katona Dénes

Székelyudvarhely

0266-213100

Ferenczi Enikő

Kolozsvár

0740-063767

Pavelka Attila

Marosvásárhely

0746-234917

SZERETETSZOLGÁLAT

Felhívás a rászoruló kárpátaljai nemzettársaink segélyezésére

Tisztelt Olvasók!

Az alábbiakban adománygyűjtési felhívással fordulunk Önökhöz a megpróbáló helyzetben levő kárpátaljai nemzettársaink segélyezése céljából. A készpénzadományok átadására az egyházközségek lelkészi hivatalát ajánljuk, a banki úton történő felajánlások esetén pedig egyházunk segélyszervezetének bankszámlái* állnak rendelkezésre. A főhatósági körlevéllel is közzétett alábbi felhívás további részleteket tartalmaz. **A felajánlások meghosszabbított határideje: 2015. július 15.** Az adománygyűjtés eredményéről és rendeltetésszerű felhasználásáról az Unitárius Közlönyben is beszámolót közlünk.

A Magyar Unitárius Egyház Főhatósági Hivatala és a Gondviselés Segélyszervezet Elnöksége

Tisztelendő egyházközségi vezetők! Kedves adományozók!

A Magyar Unitárius Egyház főhatósága és a Gondviselés Segélyszervezet felhívással fordul egyházközségeinkhez és minden adakozó szándékú személyhez **a rászoruló kárpátaljai nemzettársaink segélyezése céljából.** Az egyházközségek és magánszemélyek által e célra szánt pénzadományokat 2015. június 15-ig [meghosszabbítva – szerk. megj.] kérjük eljuttatni az esperesi hivatalokba vagy közvetlenül egyházunk segélyszervezetének bankszámlájára*. A felajánlott segélyek célba juttatását és rendeltetésszerű felhasználását a Gondviselés Segélyszervezet biztosítja.

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet és az Ungi Református Egyházmegye illetékeseivel történt egyeztetés nyomán **a pénzadományokat kárpátaljai gyermekek, magukra maradt idősek és más rászorulóknak étkeztetési programjaira fordítjuk.** Emellett folyó év augusztusában **kárpátaljai fiataloknak egyhetes tábort szervezünk** Észak-Kelet-Magyarországon. A táboroztatással a háborús hangulat és a kilátástalan szociális helyzet lelki terheit kívánjuk enyhíteni a résztvevőkben.

Köztudott, hogy az anyaország határain kívül élő magyar nemzeti közösségek gazdasági helyzete az elmúlt negyedszázadban Kárpátalján alakult a legrosszabbul. Mindezt elnyomó államhatalmi intézkedések és szélsőséges nacionalista megnyilvánulások tették, ami – az erdélyi magyarsághoz viszonyítva is – nagymértékű létszámsorvadást eredményezett. Ilyen helyzetben bontakozott ki tavaly Kelet-Ukrajnában a belháború, amelynek kárpátaljai férfiak is áldozatául estek, nagyon sokan pedig kénytelenek voltak

családostul elmenekülni szülőföldjükről. Az otthon maradtak zöme reménytelen lelkiállapotban és mélyszegénységben él. **Felhívásunk az ő segélyezésüket célozza.**

A Gondviselés Segélyszervezet 2010 nyarán is adománygyűjtést hirdetett az erdélyi és az anyaországi árvízkarosultak segélyezése céljából. Az unitárius egyházközségek dicséretesen válaszoltak a felhívásra, és összesen 38 150 lejt (2,5 millió forint) ajánlottak fel. Ennek felhasználásáról és az adományozók jegyzékéről az Unitárius Közlöny 2011. júliusi számában, valamint a Gondviselés Segélyszervezet honlapján tételes beszámolót közöltünk.

(<http://gondviseles.org/joomla2.5.6/index.php/83-oesszesit-jelentes-a-magyarorszagi-es-erdelyi-arvizkarosultak-valamint-a-voeroesiszap-katasztrofa-karvallottjainak-2010-evi-segelyezeserl>)

A pénzadományozási felhívás népszerűsítésére az egyházközségek figyelmébe ajánljuk pünkösöd ünnepét és a nemzeti összetartozás napjához (június 4.) közeli istentiszteleteket, amikor lelkesítő és helyzetismertető beszédekkel is elősegíthető a perselyes gyűjtés eredményessége.

A felmerülő kérdésekben az illetékes munkatársaink az **unit.gondviseles@gmail.com** és a **0740133027**-es telefonszámon állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Kolozsvár, 2015. május 5.

Atyafiságos tisztelettel és köszönettel:

*Bálint Benczédi Ferenc s. k.
püspök*

*Szombatfalvi József s. k.
a Gondviselés Segélyszervezet elnöke*

*Szabó László s. k.
fejlesztési előadó-tanácsos*

* **Banki adatok:** bankszámla-tulajdonos: Gondviselés Segélyszervezet (románul: Asociația Gondviselés Segélyszervezet); adószám: 23481515; számlavezető pénzügyintézet (románul): Banca Transilvania Sucursala Cluj-Napoca; Swift-kód: BTRLRO22;

– **lejtben** vezetett bankszámlaszám:
RO56BTRL01301205I21454XX;

– **forintban** vezetett bankszámlaszám:
RO29BTRL01312205I21454XX.

Megjegyzés: A bankszámlaszámok tizenhetedik „számjegye” I (nagy i) betű.

NŐK VILÁGA

Együtt, egymást biztatva

Nőszövetségeink hagyományosan minden évben áprilisban vagy májusban tartják egyházkörönként évi közgyűlést, melynek során számba veszik egy évi tevékenységüket. Ilyenkor az áhítat, az ünnepi istentisztelet rólunk és nekünk szól, az elhangzó előadások ismereteinket bővítik, az együttlét összetartozásunkat erősíti, lelki feltöltődésünket szolgálja.

Nőszövetségi közgyűlés Székelykeresztúron

Ez évi közgyűlésünket most először az egyházköri közgyűléstől külön szerveztük meg, hogy csak rólunk, nőkről szóljon, több időnk legyen beszélgetni, ismerkedni egymással. Április 25-én reggel a gyülekezeti házban fogadtuk az érkezőket. Szász Cserey Katalin lelkész, a körü nőszövetség elnöke köszöntötte a vendégeket: Dimény Csilla UNOSZ-elnököt, Lőrinczi Lajos esperest és feleségét, Tündét, Sipos Márta kézimunka-szakértőt és Molnár Melinda újságírónőt. A kezdőáhítat és a közös imádság után Belső Nóra szavaival köszöntött mindenkit: „Ha nő vagy, ne feledd: egy igazi varázslónak születted, teremtő tündérnek”.

Dimény Csilla UNOSZ-elnök és Lőrinczi Lajos esperes köszöntőbeszédükben a nőket méltatták. „Nehéz veletek, de nélkülözhetetlen nélkületek” régi mondást idézték, a virágok szépségéhez, a kő erősségéhez, a nap sugárzásához, a tűz melegéhez hasonlították a nőkben rejlő jót, szép szót, szeretetet. Molnár Melinda újságírónő kezdeményezésére az udvaron körbe állva játékosan ismerkedtünk egymással.

Ezután 19 nőszövetség számolt be évi tevékenységéről képek vetítésével vagy felolvasva a beszámolót. Czire Irma tanárnő felszólalásában arra kérte a nőszövetségeket, hogy támogassák a Székelykeresztúron létesülő öregotthont. Munkával, ötletes dolgokkal tudnánk mi is pénzt gyűjteni mint annak idején elődeink tették. A javaslatot egyöntetűen elfogadtuk. Jömagam javasoltam, hogy szervezzük meg idén májusban a keresztúri egyházköri kórustalálkozót.

Sipos Márta bemutatta a kiállított kézimunkáit, és arról beszélt, hogy csak úgy érdemes varrni, ha tudatosítjuk magunkban, hogy ez a mi értékünk, székely hagyományunk. Az ötágú csillag, a szarvas, a virágok, a föld, a víz, az élet forrása piros és kék színekben kivarrva a székely kézimunkák jellemzői.

Molnár Imola újságírónő *Asszonyorsók – az újságíró előadásából* címmel beszélt tapasztalatairól. Idős, egyedül élő asszonyokkal beszélgetett és az elmondottakat lejegyezte. A Gagy, Nyikó, Küküllő mentén élők türelmesen meséltek gyermekkorukról, fiatalságukról, családi életükről, majd öregségükről. Ebben a felgyorsult világban egy kis beszélgetés, megállás, odafigyelés többet ér bármilyen ajándéknál. Törekedjünk arra, hogy nőszövetségeinkben együtt közösen tegyünk megmaradásunkért, hogy templomaink újra megteljenek, ne csak ünnepeken – biztatta az asszonyokat az előadó.

LŐRINCZI JUDIT

Désfalván találkoztunk

Elsuhant egy év nőszövetségi életünkben, s a küküllői körü nőszövetségek évi közgyűlésének napja május 9-én elérkezett. A rendezvényt ez évben a désfalvi nőszövetség vállalta. A körből 12 nőszövetség képviseltette magát 110 személlyel. A színes zászlókkal felvonuló, népviseletbe öltözött asszonyok egy-egy szál virágot helyeztek az úrasztalán levő vázába összetartozásunk szimbólumaként.

Szentgyörgyi Sándor esperes, helyi lelkész áhítata hangolt rá a nap feladatára. A körü vándorabrosz a segesvári nőszövetséget fogadta őrzőjének egy évre, átadása után Désfalva vette védelmébe. A közgyűlést Szentgyörgyi Tünde körü elnök nyitotta meg, és köszöntötte a megjelenteket. A lelkész ismertette röviden a falu és a templom múltját. Az UNOSZ részéről Asztalos Klára titkár mondott köszöntőt.

Beszámolók következtek a nőszövetségek részéről. A körü elnök meglegedését fejezte ki, és köszönetet mondott az elvégzett munkáért.

Az ünnepi istentiszteleten Bodor Piroska tordatúri lelkész, nő lélekhez szóló, meleg hangú prédikációját hallhattuk. Az énekvezéri szolgálatot Jenei Ildikó végezte. Istentisztelet után a helyi iskola növendékei anyák napi hangulatot elevenítettek fel szavalaikkal.

A konferencia előadását Jakabházi Vera, az UNOSZ alelnöke tartotta Polcz Alaine pszichológusnő önéletrajzi könyve alapján, *Aki halni tanul – az élni tanul, avagy a múlt pillanatok örömei* címmel, melynek tanulsága röviden így fogalmazható meg: aki szembe-sül azzal, hogy mindent elveszíthet, jobban értékeli mindazt, aminek örülni lehet.

A konferencia záró szavai Péterfi Erika társelnök részéről hangoztak el.

A nőszövetségek jó működéséért fontosnak tartom, hogy a közömbösség, ellenségesség, sértések és sértődések töröldjenek ki közösségeinkből. Tegyük képessé szívünket a hit, szeretet és béke befogadására.

UDVARI MARGIT

A lélek szerint éljetelek...

A színes virágokban pompázó oklándi templomkertet ünneplő ruhába öltözött asszonyok népesítették be, akik május 9-én szombaton a székelyudvarhelyi köri nőszövetségek találkozójaára érkeztek.

A zászlóanyák bevonulásával vette kezdetét a találkozó. Kelemen Levente helyi lelkész köszöntötte a résztvevőket, majd a templom történetét ismertette röviden. Simó Sándor esperes üdvözlő szavaiban elmondta, hogy az egyházkör legjobban működő egyháztársadalmi szervezete a nőszövetség, nagyra értékelte az egyházközségekben általuk kifejtett munkát. Arra kérte a nőket, hogy a világot szemlélve igyekezzünk mindig a jót és a szépet meglátni.

Dimény Csilla UNOSZ-elnök bibliai idézettel kezdte köszöntőjét: „A lélek szerint éljetelek...” (Gal 5,16–22) Kiemelte, hogy a szeretetben végzett szolgálat az, amely minden nőszövetség tevékenységében benne van. A kör nőszövetségeit egy vándorabrosz köti össze, ez egy évig a szervező egyházközségbe kerül. Csíkszeredából tehát az oklándi asszonyok megőrzésébe adták tovább a kézimunkát.

György Izabella köri UNOSZ-titkár éves beszámolójában a kör nőszövetségeinek gazdag, színes, érde-

kes és értékes munkáját ismertette. Néhány éve hagyomány, hogy egy-egy nőszövetség tevékenységét részletesen is bemutatják. Idén a városfalviak munkáját ismertük meg Lőrincz Krisztina előadásában.

Makkai-Ilkei Ildikó bencédi lelkész nő végezte az ünnepi szolgálatot, beszédében a nők, az édesanyák a családban és a társadalomban betöltött szerepét a tűzhelyhez hasonlította, mely meleget és fényt áraszt a körülötte levőknek. Békességre, megbékülésre, szeretetre buzdította a jelenlevőket.

Szathmáry Zsuzsanna táplálkozási tanácsadó előadásában az egészséges étkezés fontosságára hívta fel a figyelmet kiemelve az egyénre szabott táplálkozás lényeges voltát. Bencze Ilona a karácsonyfalvi és oklándi templom festett kazettáit ismertette a résztvevőkkel. Bátorította őket, hogy közösségeikben tanulják meg és műveljék a bútorfestést, hisz a közös alkotás által egymást is jobban megismerik, az őseinktől ránk maradt ezen örökséget pedig tovább tudják majd adni a következő nemzedéknek.

Kulcsár Székely Attila színész Nyíró József *Halhatatlan élet* című előadásával vidám percekert szerzett a több mint 100 résztvevőnek, akik emléklappal, közös csoportképpel, lelkükben pedig csodálatos emlékekkel tértek haza közösségeikbe.

Az örömmel és jókedvvel végzett munka mindig áldásos – fogalmazta meg az egyik résztvevő. Az egyházközségek nőtagjai pedig örömmel és jókedvvel végzik a rájuk bízott feladatokat közösségeik épülésére! Köszönjük nekik!

KELEMEN ÉVA

Nyárádgálfalván találoztak a marosi kör nőszövetségei

A marosi körben 2015. május 16-án Nyárádgálfalván 10 egyházközség nőszövetségei képviseltették magukat a nőszövetségi köri találkozóon. Szeretném megjegyezni, hogy körünkben az előző évekhez viszonyítva megpezdülni látszik a nőszövetség munkája iránti érdeklődés, amit a találkozóon résztvevők száma is mutatott.

Általánosságban elmondható, hogy minden nőszövetségben az őszi-téli és kora tavaszi időszakban szoktak összejöveleteket tartani több-kevesebb rendszerességgel nőtestvéreink. Idén is sokoldalú tevékenységeket folytattak a karitatív programoktól a kézimunkázásig. Rendszeresen részt vettek az egyházi tevékenységeken, vendégeket fogadtak, betegeket látogattak, ajándécsomagokat készítettek a rászorulóknak, takarították a templomokat, gyűjtöttek harangöntésre, készítettek adventi koszorúkat és papír-ékszereket. Természetesen más jellegű tevékenységek is folytak: irodalmi összeállítással köszöntötték a 80 éves Kányádi Sándort, előadássorozatot hallgattak az

erdélyi fejedelemség koráról, vetítettképes előadást Marosvásárhely történetéről, új kézimunka-technikákkal ismerkedtek. Megemlékeztek nemzeti ünnepeinkről, fogadtak huszár csapatot, szerveztek lelkészbekövetőket. Segítették a gyermekotthon működését, tanultak németül, pályázatot írtak. A sok munka mellett kirándulni is szeretnek asszonyaink. Nagy eredménynek tartják azt, hogy több helyen sikerült fiatalabb lányokat, asszonyokat is bevonni a nőszövetség munkájába.

Hálásak vagyunk azért, hogy nőnek, asszonynak és anyának teremtettünk, és tagjai lehetünk saját egyházközségünk nőszövetségének. Ezáltal szolgálhatjuk egyházunkat, közösségünket, vallásunkat és Istent.

KECSKÉS NOÉMI

Derék asszonyt kicsoda találhat?

A kolozs-tordai körű nőszövetség 2015. évi közgyűlését a kolozsi egyházközség templomában tartotta május 23-án, szombaton 9 nőszövetség 32 képviselőjének részvételével. A zászlósok bevonulását az unitárius induló éneklése kísérte. Molnár Imola nagyváradi lelkész nő áhítata után kezdetét vette a közgyűlés. Dimény Csilla körű elnök üdvözlését köszöntések követték. Gyerő Dávid helyi lelkész ismertette az egyházközség jelenét, és méltatta a nőszövetség munkáját. Dimény József esperes és Asztalos Klára UNOSZ-

titkár kiemelték a nőszövetségek összetartó szerepét az egyházközségek életében, és köszönetet mondtak érte. A házigazda nőszövetség nevében Vinkovics Magda elnök kívánt kellemes együttléteket a vendégeknek.

A jelenlevő képviselők beszámoltak évi tevékenységükről, a hiányzókat beküldött jelentéseit az elnök felolvasta. Dimény Csilla felvetette egy körű vándorabrosz létrehozását. A megjelentek egyetértettek a javaslat azzal a megjegyzéssel, hogy előre készüljön el egy egységes kivitelezési terv. Dimény Csilla azzal a kéréssel fordult a közgyűléshez, hogy fogadja el lemondását a körű elnöki tisztségről az UNOSZ elnökévé választása okán. A közgyűlés elfogadta és egyhangúlag Keresztesi Polixénát választotta elnöknek a ciklus hátralevő részére.

Molnár Imola lelkész nő alkalomhoz illő, humortól sem mentes prédikációjában a nők sokszínűségét, a férfiak és nők együttműködését boncolgatta az egyházi életben kiemelve a nők szerepét, nélkülözhetetlenségét.

Dr. Furu Árpád építésszámológép műemlékszakértő előadásában templomaink értékéről beszélt, különös tekintettel a templombelső díszítéséről. Képes előadásában pozitív és negatív példákat mutatott be, és elvi szempontokat ismertetett.

Pünkösdi szombatján családias hangulatú ebéd után azzal váltunk el, hogy jövőre találkozzunk Kolozsváron.

ASZTALOS KLÁRA

IFJÚSÁGI OLDAL

Egy darabka emlék egy kissolymosi hétvégéből

2015. május 8–10. között ifjúsági egyházkörű találkozót szerveztünk a székelykeresztúri egyházközségben, melynek ez évben Kissolymos adott otthont. E rendezvény közel harminc fiatalot mozgató meg, melyek saját fiókegyletüket képviselték.

Már az ismerkedős játékok meghozták az igazi egyletes hangulatot, majd az esti filmmaratonunk tovább fokozta azt. A szombat reggelt áhítattal kezdtük, amelyet Vass Zsuzsanna kadácsi lelkész nő tartott. A meghitt percek és az ezernyi emlék sokak szemébe könnyeket csalt. A körű találkozónkat egy nagyon érdekes előadással folytathattuk, amelyet Tófalvi Tamás székelyszentmihályi lelkésznek köszönhetünk, címe: *Forradalom az ifjúságban*. Bizony mindenki árgus szemekkel figyelt, hiszen nem csak elgondolkodtató és szórakoztató volt, hanem Rólunk, Nekünk és Hozzánk szólt. A napunkat csapatversennyel folytattuk, aztán a fiúk kérésére a foci sem maradt ki programunkból.

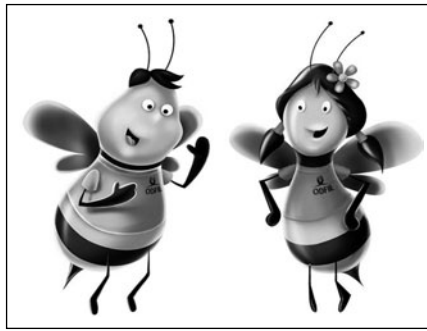
Estére kissé elfáradva, de kedvünkből nem veszítve fogtunk bele a táborfüzes gitárestbe, mikor a dalok és a táborfüzes lángja ismét ezernyi emléket idézett elő, és mindenki úgy érezhette, hogy ott és akkor jó helyen és a legjobb emberek között van. A vasárnapot istentisztelettel kezdtük, amelyen Lőrinczi Levente helyi lelkész végezte a szószéki szolgálatot. Majd az utolsó közös ebédünk és az emléklapok átadása után búcsúztunk egymástól: volt, aki sírt, volt, aki nevetett, de mindenki emlékezetes pillanatokkal térhetett haza.

Ez a pár nap olyan gyorsan elillant, hogy alig vettük észre. Együtt lenni, együtt tanulni és fejlődni olyan örök élmények, amelyeket soha senki sem vehet el tőlünk. Talán észre sem vettük, hogy mennyire sokat jelentett egymás társasága, csak a búcsú pillanatokban volt nehezebb az elválás a szokásosnál. De tudjuk, hogy nemsokára ismét találkozunk, hogy újra együtt vesszük magunkba az egyletes tudást és életérzést, és együtt megyünk tovább a megkezdett úton. Már alig várjuk az újabb viszontlátást.

PAP HAJNALKA

Az ODFIE méhecskéi

Kedves Olvasó, ne értse félre, az ODFIE nem nyitott céget, és nem fogott mézzel való kereskedésbe. Csak egyszerűen arra gondoltunk, hogy úgy, ahogy sokan a mesékben, mi is az állatvilágból választunk magunknak példaképet, pontosabban a méheket. Ők ugyanis igencsak szorgalmas lények, közösségben élnek, a munkát különböző szerepkörökre osztják le, és a kaptárukban mindig rend uralkodik. Mi tagadás, van mit tanulnunk tőlük, leginkább most, amikor kimondottan sok munka vár ránk a helyi egyletek megerősítésének terén. Így született meg Müzlee, a fiú és Zümlee, a lány méhecske, az idei odfiés év két szimbóluma. Sőt, saját himnuszuk is van már, amit Erdély-szerte rengeteg fiatal énekel.

Reményeink szerint mi is tudunk majd olyan szorgalmasak lenni, mint ők, a mi szervezetünkben is olyan rend uralkodik majd, mint a kaptárokban, mi magunk is ügyesen osztjuk le a feladatainkat, és a mi munkánknak is olyan eredménye lesz, mint a méhekének. Azaz: a mi közösségünk is tejjel, de főleg mézzel folyó Kánaán lesz.

Ha pedig, kedves Olvasó, valaki a füledbe kiabálja, hogy Csíkos, csíkos!, rikkants Te is vele, és kérd meg, hogy énekelje, táncolja el a

többit is. Vagyis vidulj, zümmögj, repülj és dolgozz Te is velünk!

A himnusz szövege

Mit bámultok emberek
Megleptünk benneteket
Nem láttatok méheket
Itt vannak most veletek.

A méhek nem veszélyesek
Az olyan hírek tévesek
Tulajdonképpen kedvesek
Szorgalmas egyletesek.

Hangosan zümmögjete
Gyűjtsetek, repüljete
Arra kérünk titeket
Legyen csíkos kedvetek.

MERT

A méhek eleje, háta, teteje
Sőt még a fenekük is sárga-fekete
Csíkos! Csíkos!

FÜLÖP JÚLIA

A SZIJUK színre lép

Közel másfél év kihagyás után 2015. április 23-án 18 órakor fiatalok nevetése töltötte be a SZIJUK (Székelyudvarhelyi Ifjú Unitáriusok Klubja) ifjúsági termét. 18 kalandra vágyó fiatal gyűlt össze, hogy egy kis időt együtt tölthessen. Számomra nagyon hiányzott, hogy Székelyudvarhelyen is működjön ifjúsági egylet, így a régi szijukosok és más egyletesek segítségével belevágtunk az újrakezdésbe. Látni a régi és új arcokat, azok mosolyát, egy olyan jó érzést kelt az emberben, hogy néha a világot is meg tudná váltani. Úgy gondolom, hogy minden kezdet nehéz, bármibe is fogunk bele, de hiszem, hogy csapatunk bővülni fog az idők folyamán. Elsődleges cél a fiatalok összerázása, egy jó közösség kialakítása, ami eddig pozitív irányban halad.

Az egyletesek nagyon lelkesek, csak úgy sugározzák a jókedvet és a tenni akarást. Véleményem szerint, rövid időn belül a csapat összetartása nagy dolgokra lesz képes, hiszen mi vagyunk a SZIJUK! Legyen játékról, segítségről, meghallgatásról szó, mi készen állunk ezek elvégzésére, teljesítésére.

Az egylet újraindítása nagy lehetőséget nyújt a fiataloknak abban, hogy megismerhessék egymást, és még szóba jöhet az is, hogy életre szóló barátságok köttetnek e helyen. Számos téren hasznos lehet ennek a csapatnak tagja lenni, mert az ember nem csak játszik és bohókás dolgokat tesz, hanem olyan dolgokról

is tudomást szerez, megtanul, ami élete során hasznos is lehet. Ezért várunk mindenkit nagy szeretettel, hogy kis közösségünk tagja legyen, mert együtt mindenre képesek vagyunk, hiszen a SZIJUK mottója: „Már a jövő sem a régi.”

JAKAB EMESE

Konferenciázz!

Kicsit talán furcsa, de igen, máris itt a konferencia! Az idén Homoródalmásra várunk Titeket mindenféle különlegességgel, ahogy az a konferenciától megszokott. Azt már biztosan tudjátok, hogy július 10–12. között lesz a nyár első nagy találkozója, erre viszont jelentkezni kell. **Július 1-je a határidő**, ameddig csoportos jelentkezéseket leadhatjátok, szokásos módon, a konferencia honlapján. Ami szintén nem változott, az az, hogy most is **kimondottan csak sátorban lehet szállásolni**, úgyhogy mindenki szerezzon be, akinek még nincs. A program is hamarosan kiderül, s a megújult honlapon azt is megtekinthetitek, ugyanúgy, ahogy az összes jelentkezéshez fontos információt.

Mi már alig várjuk, hogy együtt repkedjünk a Kis-Homoród mentén. Ugye Te is ott leszel?!

<http://www.konferencia.odfie.hu/>

ImPulzus – az egyetemi gyülekezetek találkozója

Az egyetemista számára Kolozsvár élményt jelent, időnként kihívást, és egyértelműen a lehetőségek, a programkínálat, szórakozási lehetőségek óriási tárházát. A fiatalok rengeteg hatás éri, és folyamatos információ-áradatban él. Megszólítják az egyetemek, a reklámok, a szervezetek, a bulik, a társak, a barátok, és mindannyian a figyelmét szeretnék. Ebben az áradatban keresik helyüket az egyetemi gyülekezetek is, és próbálnak egy olyan alternatívát kínálni számukra, ami a zűrzavarban való megállást, az idegenben otthont, közösséget jelenthet, egy más fajta hatást, egy más fajta impulzust.

Ennek a gondolatából kiindulva fogtak össze az evangélikus, katolikus, református és unitárius egyetemi gyülekezetek, és hoztak létre egy olyan közös rendezvényt, aminek az ImPulzus nevet adták. A rendezvény programjai között szerepeltek a vezetett beszélgetések, bibliaórák, közös kirándulás, játékeket, éjszakai toronylátogatás. Az eseményt vasárnap a Sétatéren megszervezett, szabadtéri közös istentisztelet zárta.

Bár földrajzilag egymáshoz közeli teret foglalnak el a különböző felekezetek templomai, bár a fiatalok baráti közösségei vallási szempontból sokszínűek, ritkán beszélnek egymással saját hitükről. A rendezvény pedig kiváló alkalom volt arra, hogy más vallásos közösségekbe is betekintést nyerhessenek, egymás sajátos hitvilágával ismerkedjenek, kérdéseket tegyenek fel, rácsodálkozzanak, meghökkenjenek és elgondolkodjanak.

Az együttlét a megszokottól egyértelműen eltérő impulzus volt, a jó fajtából való. Éppen ezért mindannyian a folytatáson gondolkozunk és még több hasonló áldott alkalmon.

F. J.

Gyűjtsd be!

Egy kis izgalmas utazásra hívlak. Nem lesz rövid, de annál érdekesebb. Nyugi, nem kell túracipő sem, és erőt is csak nagyon keveset kell majd kifejtened. Igazi egyletes utazás lesz, vagyis szórakozva érhetesz el a végére. Nem kell mást tenned, csak minden hónapban lapozz ide, az Unitárius Közlöny utolsó két oldalára, és keresd a képeket. Olvasgasd a Rólad és Neked szóló írásokat, és legfőképpen keresd a kivágható képeinket. Mint alább is láthatjátok, minden hó-

napban hozunk egy képet egy-egy élménnyel, amelyet muszáj átélned, ha egyletes vagy.

Gyűjtsd össze az összest, majd év végén küldd be hozzánk, hisz a kitartásért cserébe meglepetés vár. Egy egyedi, utánózzhatatlan és páratlan egyletes melegítőfelsőt (anorákot) sorsolunk ki azok között, akik az összes élményes képet beküldik. Ez nem egy szokásos egyletes póló. Ilyen senki másnak nincs.

Ugye, megéri velünk tartani, Közlényt olvasni, és élményekkel gazdagodni?! Kövess minket, hogy

Te lehess a szerencsés! Te hányat éltél át ezekből az élményekből?!

Bevárni a körutasokat,
még akkor is, ha egy
órája mondták, hogy
5 perc, és megérkeznek.

	Unitárius püspök volt (1797–1854)	Róka jelzője	Ausztria autójele	Tangens, röviden	Zöldes szín	Szó-toldalék	Valamint	A püspök szülőfaluja Halk sírás	S				
Nyári mezei munkás bére													
Rag, a -re párja			Vékony kesztyűbőr Atomtömeg-egység										
... Gardner, filmsztár				Határrag Írország sportjele			Európa Kupa Amaz párja						
Természetes						A máj váladéka Nőstény disznó							
Belgiumi folyó					Magasra tart Fontolás								
A nagy varázsló			Távozik Becsap						Quod ... demon-strandum	... Vegas, amerikai nagyváros	Negyed négy!	Lapáttal csónakot hajt	
Kén vegyjele		Dehogyan! Férfinév		A püspök eposza Telített alkohol									K
Magányos ember							Ábrahám felesége Los ..., amerikai város				Középen ivel! Folyóirat, verseit közölte		
Becsapó						Névelő Város Jemenben	Sakkvilágbajnok volt (Emmanuel) Kutyaház						
Talányt megfejtő								A tárgy ragja Oda-vissza férfinév		Magyar város Bunda			
Pajta			Halászkunyhót befedő Francia zeneszerző volt						Szintén Lyukas-óra!			Észak, röviden Csaholó	
Svéd autójel	Egyszer sem Jelenkori lengyel politikus						Formátlanodik A piros is ez						
Innivaló					Sürgetés Liftesfiú				Amely módon Ősvezér volt				
Sarok, szegelet, ahol a kemence áll				Belga autójel Brassói Lapok		Mondat eleme Kötőszó				Sémi nép Állóviz			
Erdélyi város lakója							Kézzelel Orvosnál mondjuk			Újpesti Torna Egylet Sugár			
	É										Fém, régen irtak vele		

Az eposzíró püspök síremléke a Házsongárdi temetőben

UNITÁRIUS KÖZLÖNY
Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens
Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Szombatfalvi József (honlap).
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós
Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.
A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927
kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Gáspár Péter** és **Mezei Melinda**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhoz előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

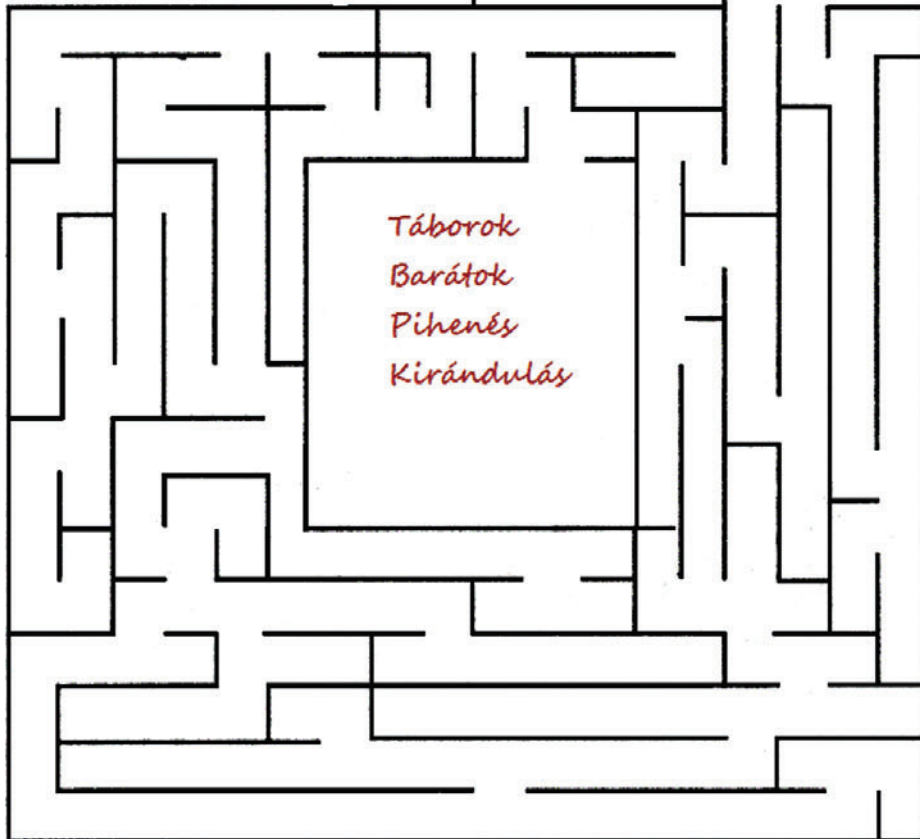

Kedves Gyerekek!

Merre indulj el a nyáron? Találd meg te is a helyes utat az útvesztőben!

Vakációóóó

Ha akad még ötleted, hova szeretnél eljutni a nyáron, írd az üres négyzetbe! Jó utat!

Ha június, akkor mi is lehetne az első gondolatunk?

Ó betűvel kezdődik, majd **ió, ció, áció, káció, akáció**val folytatódik, és a hónap végén **Vakáció**vá alakul.

Végre magunk mögött hagyhatjuk az iskolapadokat egy kis időre, és szabadon élvezhetjük a nyár szép perceit. Vannak már ötleteitek a nyárra? Remélem, gondolkodtatok már azon, hogy milyen táborokban vettek részt, és milyen élményekkel szeretnétek gazdagodni.

Kívánom nektek, hogy tartalmasan teljen a vakációtok. Használjátok ki minden pillanatot, hogy örömmel mesélhessetek róla szüleiteknek, barátaitoknak, osztálytársaitoknak, ismerőseiteknek!

Ó, ió, ció, áció, káció, akáció, VAKÁCIÓra fél!
Találkozunk a következő hónapban!

Az oldalt szerkeszti:
NAGY HENRIETTA

Hosszú botja, kiskalapja, ezren is ülnek alatta. Mi az?

(székelykapu)

Mert van, aki a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta

Május 28-án, illetve 30-án elballagtak a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnázium és a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium végzős diákjai

Asztalos Klára UNOSZ-titkár (Kolozsvár), Balázi László lelkész (Füzesgyarmat), Forrai Tibor tanár (Homoródszentpál), Fülöp Júlia ODFIE-elnök, egyetemi lelkész (Kolozsvár), Jakab Emese diák (Székelyudvarhely), Jakabházi Béla Botond lelkész (Nyárádgálfalva), Kecskés Noémi nőszövetségi elnök (Marosvásárhely), Kelemen Éva tanár (Oklánd), Lakatos Sándor iskolalelkész (Székelykeresztúr), Lőrincz Judit nőszövetségi elnök (Székelykeresztúr), Lőrinczi Károly nyugalmazott lelkész (Aranyosrákos), Márk Attila énekes (Árkos), Márton Edit teológiai hallgató (Homoródmás–Kolozsvár), Medgyesi Zelma (Árkos), Molnár Imola lelkész (Nagyvárad), Nagy-Mátéfi Tímea lelkész (Énlaka), Nagyajtai Péterfi Sándor lelkész (Küküllődombó), Pap Hajnalka diák (Bencéd), Székely Kinga Réka lelkész, hitéleti és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), Udvari Margit egyházköri nőszövetségi jegyző (Magyarsáros)